

www.staszow.pl

PISMO SAMORZĄDOWE MONITOR STASZOWSKI

wrzesień - listopad 2007 r. (127) ISSN 1232-6895 nakład 1200 egz.

Szanowni Państwo !

Spotykamy się w dzień uroczystości upamiętniającej

89. Rocznice Odzyskania Niepodległości.

Składamy dzisiaj hołd pokoleniom Polaków, którzy w służbie wartościom najwyższym – taczali bój o wolność ojczyzny. Obchodzona uroczystość jest naszym wotum wdzięczności - przekazaniem następnym pokoleniom pamięci o walce, ofierze i poświęceniu, dzięki którym marzenie o Polsce niepodległej i w pełni suwerennej mogło się spełnić.

Wyrażamy szacunek wobec ludzi, których cechowało męstwo, honor i umiłowanie Ojczyzny. Składamy część żołnierzom, którzy brali udział w bohaterskich bitwach w obronie narodu, ale również wszystkim Tym znanym i bezimiennym, którzy swoją pracą dźwigali kraj z pożogi kolejnych wojen.

Patrząc wstecz, przywołujemy pamięcią odległe dziś wydarzenia.

W dniu dzisiejszym nasze uczucia i myśli kierujemy do tych pokoleń Polaków, którzy niepodległość wywalczyli.

Wiemy, że u podstaw ich działań i czynów leżała wielka miłość Ojczyzny i głęboki patriotyzm. Wspólne dla narodu korzenie i losy, nakładają na nas wszystkich powinność zachowania pamięci o wszystkich Tych, którzy oddali życie, służąc naszej Ojczyźnie.

Dzisiejsze święto ma jeszcze jeden wymiar – jednoczy naród polski. Obecnością tutaj dajemy wzajemne świadectwo trwałych więzi, opartych na historycznej świadomości, przywiązaniu do wartości demokratycznych i szacunku do cnót, takich jak honor, męstwo i umiłowanie wolności.

Z okazji dzisiejszego święta proszę przyjąć ode mnie oraz władz samorządowych gminnych i powiatowych serdeczne życzenia.

Bądźmy zawsze dumni ze zwycięstw i daru niepodległości,

ale również zgodni i solidarni w pracy dla naszej Ojczyzny. Pamiętajmy nie tylko o sobie, ale i o bliźnich. Zostawiamy po sobie dobry ślad w pamięci następnych pokoleń tylko wtedy,

kiedy żyjemy społecznie.

Dziękuję Państwu za możliwość wspólnego złożenia hołdu bohaterom, którzy oddali życie w służbie Ojczyźnie i drugiego człowieka.

EURO-GMINA 2006/07

19 października br. w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach miał miejsce finał III Plebiscytu „Euro – Gmina 2006/2007” województwa świętokrzyskiego. Celem plebiscytu, organizowanego od 3 lat, jest promocja i reklama najlepszych jednostek samorządowych. W tym roku miasto i gmina Staszów zostały wyróżnione w kategorii edukacja.

Kapituła przy wyborze w tej dziedzinie kierowała się takimi kryteriami jak: inwe-

stycje oświatowe, przystosowanie szkół do wymogów Unii Europejskiej, organizacja dojazdu dzieci do szkół na terenie gminy, udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, czy dostępność do nowoczesnych środków edukacyjnych.

Dla miasta i gminy Staszów już po raz wtóry przyznano wyróżnienie w tym plebiscycie. W 2006 r. Staszów został doceniony za działania na rzecz ekologii.

Red.

Burmistrz Staszowa Andrzej Iskra składa podziękowania za otrzymane wyróżnienie.

*Burmistrz Staszowa Andrzej Iskra i dyrektor OSiR odbierają z rąk Wojewody Świętokrzyskiego Grzegorza Banasia nagrodę za najlepszą wakacyjną akcję sportową dla dzieci i młodzieży.
Fot. Paweł Boroń*

OSIR STASZÓW LAUREATEM W KONKURSIE WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

W sali lustrzanej Wojewódzkiego Domu Kultury w Kielcach odbyła się uroczystość wręczenia nagród laureatom konkursu na „Najlepszą wakacyjną akcję sportową dla dzieci i młodzieży 2007”.

W kategorii miast i gmin laureatem konkursu został Ośrodek Sportu i Rekreacji w Staszowie. Z rąk wojewody Grzegorza Banasia nagrodę, czek na 3000 zł na zakup sprzętu sportowego, ode-

brali dyrektor OSiR Ireneusz Kapusta oraz burmistrz Staszowa Andrzej Iskra.

Konkurs adresowany był do gmin z całego województwa świętokrzyskiego, a jego zamierzeniem było zachęcenie samorządów do stworzenia jak najlepszych i najbezpieczniejszych warunków spędzania przez miejscową młodzież i dzieci letnich wakacji.

OSiR

BEZPIECZNA „JEDYNKA”

Zespół Placówek Oświatowych nr 1 w Staszowie uzyskał „Certyfikat Bezpieczeństwa”, który jest przyznawany za ogół działań na rzecz podniesienia poziomu bezpieczeństwa uczniów, angażując w nie rodziców, nauczycieli, policję oraz przedstawicieli samorządowych.

Trofeum to jest zwieńczeniem programu profilaktyczno-prewencyjnego „Raz, dwa, trzy - bądź bezpieczny i Ty”, w którym szkoła wzięła udział w minionym roku szkolnym. Akcja organizowana jest przez Świętokrzyskie Kuratorium Oświaty i Komendę Wojewódzką w Kielcach.

9 listopada br. delegacja, w skład której weszli przedstawiciele rodziców i uczniów na czele z panią dyrektorem Małgorzatą Kazimierską odebrała to wyjątkowe wyróżnienie oraz nagrody rzeczowe z rąk Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty Janusza Skibińskiego i insp. Romana Doroszkiewicza podczas uroczystej gali w Kielcach.

Podobny certyfikat otrzymały jeszcze tylko dwie szkoły z terenu województwa świętokrzyskiego: Szkoła Podstawowa nr 4 z Sandomierza oraz Zespół Szkolno - Przedszkolny ze Stopnicy.

W imieniu przedstawicieli najbezpieczniejszych szkół w województwie świętokrzyskim podziękowania za otrzymane trofeum składa dyr. Zespołu Placówek Oświatowych nr 1 w Staszowie Małgorzata Kazimierska.

Jak powiedziała p. Małgorzata Kazimierska dyrektor Zespołu Szkół nr 1 w Staszowie, sukces ten był możliwy dzięki wzorowej współpracy nauczycieli, rodziców i staszowskiej policji, którym bardzo dziękuje za pomoc.

Red.

WYBORY PARLAMENTARNE 2007

W dniu 21 października 2007 roku odbyły się wybory parlamentarne. W samej gminie Staszów frekwencja wyniosła 44,96 % zarówno do izby wyższej jak i niższej parlamentu. Największą frekwencję na terenie Staszowa odnotowano w obwodzie nr 7 w Liceum Ogólnokształcącym im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego, która wyniosła 57,33%. W tym obwodzie na 2271 liczby uprawnionych osób do głosowania oddano 1302 głosy, z czego 1281 było ważnych.

W gminie Staszów największą frekwencję odnotowano w Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia SS. Miłosierdzia św. Wincentego a' Paulo w Kurozwękach, gdzie wyniosła ona 63,78%, co oznacza, iż na 127 osób uprawnionych do głosowania oddano 81 ważnych głosów.

W gminie Staszów najwięcej głosów do sejmu uzyskał Komitet Wyborczy Prawa i Sprawiedliwości, na który oddano 3746 głosów co stanowi 39,17%, na drugim miejscu znalazł się Komitet Wyborczy Platformy Obywatelskiej RP z 2568 głosami co stanowi 26,85% ważnie oddanych głosów. Kolejne miejsce zajął Koalicyjny Komitet Wyborczy Lewica i Demokraci SLD + SDPL + PD + UP, który otrzymał 12,44% ważnie oddanych głosów.

Województwo świętokrzyskie reprezentować będzie w VI kadencji Sejmu 16 posłów: Andrzej Bętkowski (PiS), Artur

Gierada (PO), Przemysław Gosiewski (PiS), Krzysztof Grzegorek (PO), Sławomir Kopyciński (LiD), Konstanty Midodowicz (PO), Marek Kwitek (PiS), Krzysztof Lipiec (PiS), Milczar Henryk (LiD), Marzena Okła-Drewnowicz (PO), Zbigniew Pacelt (PO), Andrzej Pałys (PSL), Mirosław Pawlak (PSL), Jarosław Rusiecki (PiS), Waldemar Wrona (PiS), Maria Zuba (PiS).

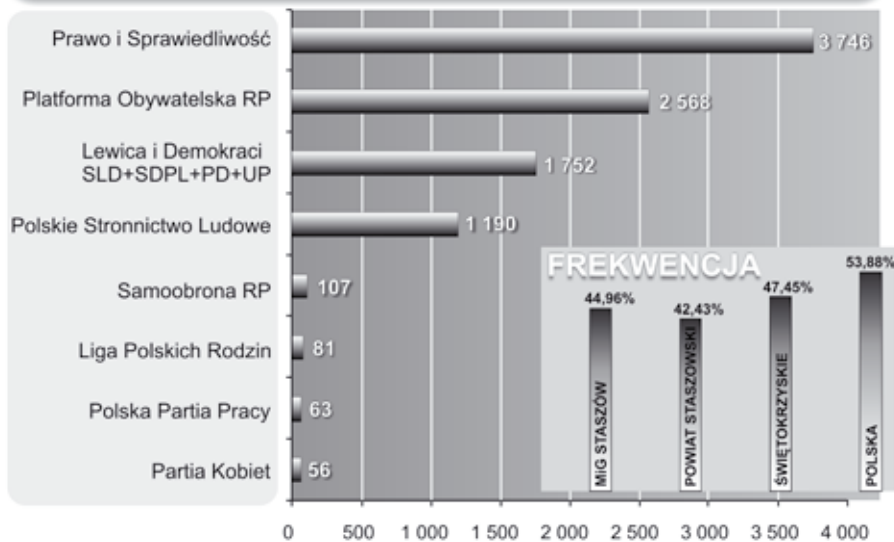
Najwięcej ważnych głosów do Senatu oddano na terenie miasta Staszowa również w Liceum Ogólnokształcącym im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego, w liczbie 1274. Na terenie gminy Staszów najwięcej głosów oddano w obwodzie nr 19 w Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia SS. Miłosierdzia św. Wincentego a' Paulo w Kurozwękach.

Najwięcej ważnych głosów na terenie całej gminy otrzymał Grzegorz Piotr Banaś z wynikiem 3616 - 37,82%, drugie miejsce z 2797 - 29,28% głosami zajął Michał Okła, a trzecie z poparciem 2581-27,02% Ryszard Nagórny.

Tegoroczne wybory 2007 roku na terenie Miasta i Gminy Staszów przebiegły sprawnie bez żadnych zakłóceń i opóźnień. System informatyczny jaki został przygotowany przez PKW spisywał się bez problemów, dzięki czemu wyniki wyborów znane były w krótkim czasie po zakończeniu głosowania.

Ewa Mazanka

**Liczba głosów z terenu miasta i gminy Staszów
otrzymane przez Komitety Wyborcze**

W bieżącym numerze m.in.:

- Sesje Rady Miejskiej s. 4
- Inwestycje w mieście s. 5
- „Dzień patrona ...” s. 6
- Niezwykłe malowidło s. 7
- Klaster jako lokalny system produkcyjny s. 8
- „Zbieraj zużyte baterie” s. 10
- Festiwal organizacji pozarządowych s. 11
- Konwent wójtów i burmistrzów ... s. 12
- Gminne uroczystości Dnia Edukacji Narodowej s. 13
- Zajęcia na Uniwersytecie III Wieku s. 15
- Nauczycielskie Zawody Strzeleckie s. 16
- „Pogoń” wicemistrzem rozgrywek s. 17
- Wyniki igrzysk LZS s. 18
- „Chcę urodzić zdrowe dziecko ...” s. 19
- Ocalić żydowkie macewy s. 20
- „Sprawiedliwym z Ziemi Staszowskiej” s. 21
- „Dzieje staszowskich Żydów” s. 22
- „Aby pamięć nie zginęła” s. 26
- Międzynarodowa konferencja w Staszowie s. 28
- 89. Rocznica Odzyskania Niepodległości s. 30

PISMO SAMORZĄDOWE

„Monitor Staszowski”

(ISSN 1232-6895) – nakład 1200 egz.

ADRES REDAKCJI:

Urząd Miasta i Gminy w Staszowie, ul. Opatowska 31, 28-200 Staszów, tel. (015) 864 20 14, e-mail: biuro@staszow.pl

RADA PROGRAMOWA:

Dariusz Kubalski - przewodniczący, Czesław Maciej Dyl, Bonifacy Wojciechowski, Józef Bryk, Ireneusz Kwiecjasz, Kazimierz Sztaba.

REDAKCJA:

dr Kazimierz Sztaba – przewodniczący, Czesław Pargieła, Aneta Sztaba - Derdaś, Ireneusz Adwent, Ewa Mazanka, Grzegorz Nizialek, Dominik Rożek.

STAŁE WSPÓLPRACUJĄ:

Paweł Ciepiela, Antoni Drozd, Ewelina Głodek.

WYDAWCA I DRUK:

PHU „SZOSTAKDRUK”

Staszów, ul. Kościelna 31, tel. (015) 864 23 83

Zapraszamy do współpracy

Redakcja zaprasza czytelników do nadsyłania artykułów, opinii i informacji, celem publikacji. Teksty należy dostarczać w formie elektronicznej na adres e-mail: biuro@staszow.pl lub osobiście do pokoju 12 w budynku Urzędu Miasta i Gminy w Staszowie.

Redakcja zastrzega sobie prawo do niezamieszczenia lub przesunięcia terminu umieszczenia artykułu na późniejszy oraz edycji i skracania artykułów. Materiały niezamówione nie będą zwracane. Redakcja nie wypłaca honorarium za umieszczone w „Monitorze Staszowskim” artykuły.

W dniu 14 września 2007 roku w Urzędzie Miasta i Gminy w Staszowie miała miejsce XVI SESJA RADY MIEJSKIEJ W STASZOWIE. Tematami rozstrzyganymi podczas obrad było m.in. podjęcie uchwał w sprawach:

a) zmiany Uchwały Nr VIII/34/07 Rady Miejskiej w Staszowie z dnia 28 lutego 2007 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Staszowie na 2007 rok ,

b) zmiany Uchwały Nr VIII/35/07 Rady Miejskiej w Staszowie z dnia 28 lutego 2007 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Staszowie na 2007 rok,

c) wprowadzenia zmian w budżecie Miasta i Gminy Staszów na 2007 rok,

d) wyrażenia zgody na wniesienie udziału w formie wkładu niepieniężnego (aportu) do Staszowskiego Centrum Medycznego Spółka z o.o. w Koniemłotach,

e) wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości gruntowych,

f) odwołania z funkcji Przewodniczącego Komisji Edukacji, Kultury i Sportu,

g) odwołania z funkcji Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej,

h) zlecenia Komisji Rewizyjnej kontroli w Urzędzie Miasta i Gminy w Staszowie.

W dniu 25 września 2007 roku w Urzędzie Miasta i Gminy w Staszowie odbyła się XVII SESJA RADY MIEJSKIEJ W STASZOWIE. Tematem obrad sesji było m.in. podjęcie uchwał w sprawie:

a) udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Staszowskiemu,

b) wprowadzenia zmian w Programie współpracy Gminy Staszów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2007r.,

c) wprowadzenia zmian w budżecie Miasta i Gminy Staszów na 2007 rok,

d) sprzedaży lokali mieszkalnych w budynkach komunalnych stanowiących własność Gminy Staszów,

e) dokonania zamiany nieruchomości gruntowych,

f) wyrażenia zgody na przeniesienie własności nieruchomości grun-

towej,

g) wyrażenia zgody na zastosowanie bonifikaty przy sprzedaży lokalu mieszkalnego w budynku komunalnym,

h) wprowadzenia zmian w Statucie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Staszowie

30 października 2007 roku w Urzędzie Miasta i Gminy w Staszowie odbyła się XVIII SESJA RADY MIEJSKIEJ, podczas której staszowscy Radni wybrali ławników do Sądu Rejonowego w Staszowie oraz Sądu Pracy na kadencję 2008-2011. Poniżej wymieniamy osoby, które zostały nowo wybranymi ławnikami:

a) Sądu Rejonowego (kadencja 2008-2011): Bryk Bożena (zam. Staszów), Cecelon Irena (zam. Staszów), Czerwiński Walenty (zam. Staszów), Dyl Edyta (zam. Smerdyna), Fąfara Stanisław (zam. Staszów), Forystek Mieczysław (zam. Staszów), Gozdek Agnieszka (zam. Krzczonowice), Hajdukiewicz Agnieszka (zam. Staszów),

Hojna Lidia (zam. Staszów), Kalinowska Ewa (zam. Staszów), Karaś Roman (zam. Staszów), Kondek Joanna (zam. Staszów), Kozak Grzegorz (zam. Staszów), Kwiecjasz Artur (zam. Staszów), Lis Andrzej (zam. Oględów), Maruszewska Monika (zam. Staszów), Matelski Rafał (zam. Staszów), Matuszewski Jan (zam. Staszów), Mazanka Ryszard (zam. Podmaleniec), Misztal Lucjan (zam. Staszów), Nasternak Sławomir (zam. Staszów), Ozyra Lucjan (zam. Staszów), Pawłowska Barbara (zam. Staszów), Sikora Andrzej (zam. Staszów), Stachniak Laura (zam. Staszów), Stachurska Lidia (zam. Staszów), Szemraj Joanna (zam. Smerdyna), Walczyński Michał (zam. Staszów), Włoś Anna (zam. Staszów), Wołowicz Franciszek (zam. Koniemłoty), Zaremba Włodzimierz (zam. Staszów), Żal Alicja (zam. Staszów).

b) lista ławników do Sądu Rejonowego - Sądu Pracy w Staszowie (kadencja 2008-2011):

Basińska Jolanta (zam. Staszów),

Bednarczyk Zdzisław (zam. Staszów), Czerwiec Wiesława Krystyna (zam. Staszów), Kapłan Dorota (zam. Staszów), Kuczyńska Anna (zam. Staszów), Peterek Ryszard (zam. Staszów), Śledź Edward (zam. Staszów).

Wybory odbywały się w sposób tajny.

Ponadto tematami obrad było podjęcie uchwał w sprawie:

a) zmiany uchwały Nr XV/105/07 Rady Miejskiej w Staszowie z dnia 7 sierpnia 2007 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Staszowskiemu,

b) zmiany uchwały Nr XVII/124/07 Rady Miejskiej w Staszowie z dnia 25 września 2007 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi

Radni podczas obrad sesji.

Staszowskiemu,

c) zmiany uchwały Nr XVII/125/07 Rady Miejskiej w Staszowie z dnia 25 września 2007 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Staszowskiemu,

d) współdziałania z Powiatem Staszowskim,

e) wprowadzenia zmian w budżecie Miasta i Gminy Staszów na 2007 rok,

f) zaciągnięcia kredytu,

g) przyjęcia pomocy finansowej dla Gminy Staszów,

h) ustalenia najniższego wynagrodzenia zasadniczego w I kategorii zaseregowania i wartości jednego punktu w złotych dla pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Staszowie,

i) przystąpienia Miasta i Gminy Staszów do Związku Stowarzyszeń „Białe Ługi”,

j) wyrażenia zgody na zastosowanie bonifikaty przy sprzedaży lokalu mieszkalnego w budynku komunalnym.

INWESTYCJE W MIEŚCIE

Przebudowa **ulicy Jałowcowej** w Staszowie. Inwestycja polegała na przebudowie materiału kamiennego oraz warstwy asfaltowej. Przebudowa była wykonana na szerokości 4,50 m i długości 675 m.

Całkowita wartość zadania: **278 096,68 zł/brutto**.

Przebudowa **ulicy Poprzecznej** w Staszowie. Inwestycja polegała na rozebraniu chodnika, krawężników drogowych, rozbiórce wjazdów z nawierzchni asfaltowej, wykonaniu podbudowy, ułożeniu chodnika z kostki betonowej brukowej, warstwy profilującej z betonu asfaltowego, regulacji studzienek kanalizacyjnych, teletechnicznych, regulacji zaworów wodociągowych i gazowych.

Wartość zadania: **66 103,26 zł/brutto**

POWIATOWE ZAWODY STRAŻACKIE

*Drużyny OSP z terenu powiatu staszowskiego.
Fot. Leszek Kopeć*

23 września br. na stadionie „Pogoni” w Staszowie miały miejsce Powiatowe Zawody Ochotniczych Straży Pożarnych. Udział wzięły w nich 23 najlepsze drużyny OSP, z terenu ziemi staszowskiej uprzednio wyłonione w zawodach gminnych. Zawody odbywały się w dwóch etapach. Pierwszym była sztafeta, drugim ćwiczenia bojowe.

Poniżej prezentujemy ranking zawodów:

Kategoria Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze Dziewcząt: I miejsce Koniemłoty, II – Ruszcza, III – Wola Osowa, IV – Potok, V – Strzelce i VI – Długołęka.

Kategoria Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze Chłopców: I miejsce – Wola Żyzna, II – Sichów Mały, III – Wola Osowa, IV – Kłoda, V – Strzelce, VI – Bogoria i VII – Tursko Wielkie – nie ukończono ćwiczenia bojowego.

Kategoria Kobiące Drużyny Pożarnicze: I miejsce – Wiśniowa, II – Gacki i III – Łukawica.

Kategoria Drużyny OSP – I miejsce – Sichów Mały, II – Maśnik, III – Szczeka, IV – Katuszów, V – Wiśniowa, VI – Strzelce i VI – Słupiec.

Red.

BIAŁE ŁUGI ZWIĄZEK STOWARZYSZEŃ

Radni Rady Miejskiej podczas XVIII sesji w dniu 30 października br. wyrazili zgodę na przystąpienie gminy Staszów do Związku Stowarzyszeń „Białe Ługi”. Organizacja ta powstała 3 lutego 2006 r. w Daleszycach. 13 kwietnia w tym samym roku do Zrzeszenia dołączyła gmina Raków.

Organizacja ta może zrzeszać osoby prawne o celach non profit. Posiada status Lokalnej Grupy Działania w rozumieniu przepisów Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwoju obszarów wiejskich.” Głównym celem tego stowarzyszenia jest określenie i wspieranie działań związanych z rozwojem wsi, stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości, kultury, turystyki oraz ochrony dziedzictwa kulturowego na obszarach wiejskich.

Związek jest lokalną organizacją grantodawczą, która pozyskuje i rozdziela środki na realizację lokalnych projektów związanych z rozwojem wsi. Zrzeszenie dotychczas brało udział w Pilotażowym Programie LEADER +.

Red.

„DZIEŃ PATRONA” W PRZEDSZKOLU NR 3 W STASZOWIE

Dzień 16 października na stałe wpisał się do kalendarza uroczystości przedszkolnych, jako najważniejsze święto tej społeczności. Bo patron, który jest opiekunem tej placówki, jest najzacieńszszy jakiego mogli tylko obrać. Rocznica wyboru Karola Wojtyły na papieża stała się dla przedszkola najważniejszym wydarzeniem Jego życia, gdyż ten moment zdecydował, że cały świat dostrzegł właściwego Ojca.

Jak co roku Święto Patrona obchodzono nader uroczysto, ponieważ jego kulminacyjnym punktem było odsłonięcie i poświęcenie popiersia Jana Pawła II.

Odprawiona po raz pierwszy msza święta dla przedszkolaków w kaplicy Jana Pawła II, której przewodniczył ks. kanonik Edward Zieliński, a wspomnienie o ukochanym papieżu przybliżył kustosz tejże kaplicy ks. prałat Henryk Kozakiewicz sprawiły, że charakter tego dnia był wyjątkowy.

W przedszkolu uroczystego odsłonięcia popiersia dokonali: Burmistrz Miasta i Gminy Staszów Andrzej Iskra, Przewodnicząca Rady Miejskiej w Staszowie Henryka Markowska, dyr. przedszkola Danuta Drózd i ks. prał. Henryk Kozakiewicz, który je również poświęcił.

Ks. prał. Henryk Kozakiewicz poświęcił rzeźbę popiersia papieża Jana Pawła II.

Patronat nad uroczystością objął pan burmistrz, który wraz z przybyłymi radnymi i zaproszonymi gośćmi sprawił, że charakter uroczystości był doniosły i wyjątkowy.

Wspaniały występ artystyczny dzieci przygotowany został przez A. Bielecką i E. Bilską. Wspólny śpiew znanych pieśni, miłe upominki, gratulacje i dzielenie się chlebem, sprawiły, że dzień z ukochanym Janem Pawłem II był wyjątkowo sympatyczny i wzruszający.

Ta miła atmosfera wynikała również z faktu, że bezinteresowne pomocne serca sponsorów nadały uroczystości jeszcze jeden wymiar. By postać Jana Pawła II wiecznie błyszczała, by pamięć była nieodzownym elementem Jego

Dyrektor przedszkola Danuta Drózd powitała zaproszonych gości.

wielkości, niepowtarzalności i dumy z faktu, że żyliśmy w czasach Wielkiego, nieodżałowanego papieża - Polaka.

Zarówno sukcesywnie powiększająca się galeria z pracami artystów dedykowanych w hołdzie Janowi Pawłowi II jak i odsłonięte marmurowe popiersie z pewnością przypominać będą o ważnych wydarzeniach, które w pracy przedszkola przewijają się w sposób ciągły i zaplanowany.

Sponsorami pięknej rzeźby byli: Prezes PSS „Społem” p. Zygmunt Zmarzlik i Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne - Region Świętokrzysko - Podkarpacki.

Dyrekcja, Pracownicy i Wychowankowie Przedszkola Nr 3 w Staszowie im. Papieża Jana Pawła II składają serdeczne podziękowanie za stałą współpracę i wspieranie inicjatyw związanych z osobą Jana Pawła II: Zygmuntovi Zmarzlikowi prezesowi Spółdzielni „Społem” oraz Wydawnictwom Szkolnym i Pedagogicznym - Region Świętokrzysko - Podkarpacki (fundatorom pomnika), Szkole Języków Obcych „Perfekt” w Stalowej Woli, Jadwidze Kotlarz, Stanisławie Błażejewskiej, Marioli Szostak, dyr. Antoniemu Drozdowi i pracownikom SOK, dr Kazimierzowi Sztabie - sekretarzowi M i G Staszów, ks. prał. Henrykowi Kozakiewiczowi, ks. kan. Edwardowi Zielińskiemu, ks. Sławomirowi Chrostowi.

Za sponsorowanie uroczystości serdeczne podziękowania składamy: Iwonie Walkowicz - Piekarnia „Pod telegrafem”, Monice Słaby, Adamowi Pawlikowi - Hurtownia „Adaś”, Renacie i Leszkowi Sojdom - Piekarnia „Sojda”, Marlenie Pierzchale, Bożenie Cichoń, Halinie Jaworskiej, Marii i Leszkowi Augustyńskim, Agnieszce Koziół.

D. D.

MŁODZIEŻ POMAGA ZWIERZĘTOM

Dnia 7 listopada w Zespole Szkół im. St. Staszica w Staszowie została zorganizowana akcja charytatywna na rzecz przytuliska „Przystań Ocalenie”, gdzie schronienie znajdują zwierzęta porzucone przez ludzi, chore i kalekie, jak również konie wykupywane przez Komitet Pomocy dla Zwierząt z transportów śmierci.

Organizatorem imprezy był Klub Młodego Nauczyciela działający przy Oddziale Związku Nauczycielstwa Polskiego w Staszowie oraz „Staszicówka”. Nauczyciele Zespołu

Młodzież w trakcie akcji charytatywnej.

Szkoł, odpowiedzialni za przeprowadzenie akcji to Magdalena Strojek, Agnieszka, Arendarska, Katarzyna Łukasik oraz Mariusz Śledź, należący do Klubu Młodego Nauczyciela ZNP.

W przeprowadzenie imprezy zaangażowani byli również uczniowie klas drugich LO Zespołu Szkół: Sylwia Grabka, Barbara Ubowska, Monika Kowalik, Magdalena Nowakowska, Angelika Bąder, Kamil Mních oraz szkolny zespół muzyczny w składzie: Diana Bąk, Tomasz Tywoniuk, Maciej Sajur, Michał Michalski, Tomasz Olszewski i Łukasz Borkowski.

Celem akcji było kształtowanie u młodych ludzi wrażliwości na los zwierząt bitych, przetrzymywanych w skrajnie trudnych warunkach przez swoich właścicieli, niemych wobec swojego dramatu i cierpienia. Chcieliśmy zwrócić uwagę na fakt, że zwierzę to żywa istota, która czuje, cierpi, przywiązuje się i bywa często najwierniejszym przyjacielem człowieka.

W ramach akcji uczniowie mogli posłuchać wierszy i felietonów zamieszczonych na stronie internetowej przytuliska „Przystań Ocalenie”, jak również utworów muzycznych przygotowanych przez nasz szkolny zespół. W trakcie spotkania wyświetlana była również prezentacja multimedialna, przybliżająca ciekawe informacje o przytulisku oraz ukazująca życie mieszkających tu zwierząt. Atrakcją okazał się kiermasz prac uczniów Zespołu Szkół, z którego dochód został w całości przeznaczony na rzecz schroniska.

W sumie zebrano 689 złotych. Kwota została przekazana Komitetowi Pomocy dla Zwierząt.

Akcja „Przystań Ocalenie” została bardzo pozytywnie przyjęta przez młodzież. Z ogromnym zainteresowaniem śledzili oni prezentację multimedialną, a także z uwagą słuchali opowieści o źle traktowanych, przewożonych w strasznych warunkach koniach.

Mamy nadzieję, iż pieniądze zebrane na naszej akcji charytatywnej pomogą uratować lub poprawić los kolejnych zwierząt. Zainteresowanym polecamy stronę internetową przytuliska www.przystanocalenie.pl

Agnieszka Arendarska

NIEZWYKŁE MALOWIDŁO

Podczas prac remontowych w kościele św. Bartłomieja w Staszowie odkryto prawdopodobnie średniowieczne malowidło, przedstawiające patrona świątyni.

Obraz namalowany jest na ścianie za głównym ołtarzem. Odkrycia dokonano podczas demontażu ołtarza, który będzie odrestaurowywany.

Święty Bartłomiej był jednym z dwunastu uczniów Chrystusa, zginął za wiarę. Według jednego z podań święty został żywcem obdarty ze skóry.

Red., fot. GN

ŚWIĘTY MIKOŁAJ W STASZOWIE

8 GRUDNIA 2007 ROKU

w godzinach:

14.45 - 15.30 przejedzie ulicami miasta :

11 Listopada, Langiewicza, Opatowska, Jana Pawła II, Wschodnia, Opatowska, Rynek, Krakowska, Kolejowa, Szpitalna, Mickiewicza, Konstytucji 3 Maja.

Świętego Mikołaja zaprosili:

Urząd Miasta i Gminy w Staszowie, Komenda Powiatowa Policji w Staszowie, Współrealizator Programów Profilaktycznych Artur Garbacki, Stowarzyszenie Inicjatywa Kulturalno - Oświatowa „Prospero” w Staszowie, Tomasz Bielecki.

KLASTER JAKO LOKALNY SYSTEM PRODUKCYJNY

W dobie globalizacji i dynamicznych zmian gospodarczych w świecie, małe i średnie przedsiębiorstwa stają przed koniecznością szybkiego reagowania na ilościowe i jakościowe potrzeby klientów i sprawnego przemieszczania towarów na różne odległości. Działania te możliwe są tylko przy szerokim dostępie do informacji, wsparcia finansowego, dostępie do ośrodków badawczo - rozwojowych, generujących wiedzę z zakresu unormowań prawno - administracyjnych i wreszcie dostępie do wiedzy z zakresu procesu produkcji, działań marketingowych itp. By sprostać ogólnosiwiatowym tendencjom podmioty gospodarcze łączą się w sieci tworząc grona przedsiębiorstw zwane klastrami.

Klastrem nazywamy grupę współpracujących ze sobą przedsiębiorstw o tym samym lub podobnym profilu produkcji, utworzoną w celu osiągnięcia wartości dodanej, projektowania wspólnych wizji i strategii marketingowych, koordynowania polityki pozyskiwania kapitału, kształtowania relacji z władzami lokalnymi, otoczeniem politycznym, samorządowym i społecznym. Jest to więc skupisko wyspecjalizowanych firm dostawczych, producenckich, transportowych, logistycznych, handlowych i dystrybucyjnych powiązanych funkcjonalnie, działających w pokrewnych sektorach, nawzajem uzupełniających się, powiązanych z ośrodkami badawczo - rozwojowymi, instytucjami doradczymi, finansowymi, naukowymi. Grupa może obrać dowolną formę organizacyjną, od spółki kapitałowej, poprzez zrzeszenie, stowarzyszenie do spółdzielni.

Za pierwowzór klastrow przyjmuje się koncepcję dystryktów przemysłowych opracowaną w XIX wieku przez A. Marshalla. Teoria klastrow stanowi niejako kontynuację teorii wówczas rozpowszechnianej, na bazie której badano łańcuchy produkcyjne, dystrykty technologiczne, bieguny wzrostu, strefy wzrostu itp.

Pojęcie klastrow, zdefiniowane powyżej po raz pierwszy zostało użyte w 1990 roku przez M.E. Portera, autora licznych opracowań z zakresu konkurencyjności przedsiębiorstw i regionów, który przeprowadził serię badań w ponad 740 klastrow w 50 różnych krajach, by odpowiedzieć na pytanie jaką rolę dla przedsiębiorstwa i jego otoczenia mają klastry i struktury jemu podobne. Termin klastrow (ang. cluster) w rozumieniu Portera upowszechnił się w krajach anglosaskich i nordyckich. We Francji określane jest jako lokalny system produkcyjny (le systeme productif local), a we Włoszech jako okręg uprzemysłowiony (districto industriale). W polskiej literaturze przedmiotu spotykanym najczęściej terminem jest: grono przedsiębiorstw, park technologiczny, konglomerat horyzontalny czy po prostu grupa producencka (w sektorze rolniczym). Gdy firmy tworzące rdzeń grupy należą do dwu różnych sektorów termin grono bywa zastępowany terminem bigrono, gdy zaś należą do kilku sektorów - multigrono. W przypadku wyższego stopnia organizacji gron czy grup przedsiębiorstw odpowiednim terminem jest klastrow klastrow.

Klastrow nie jest klasycznym rodzajem podmiotu gospodarczego. Nie został jeszcze zatwierdzony jako nowa forma organizacyjno - prawna prowadząca działalność gospodarczą, dlatego wykorzystywane są obecnie normy prawne obowiązujące podmioty gospodarcze typu: spółka prawa handlowego, stowarzyszenie, fundacja, grupa producencka, izba gospodarcza.

Tworząca się grupa rozpoczyna swą działalność uwzględniając niezbędne przepisy prawne dotyczące powoływania

spółek, a także wytyczne określone w akcie założycielskim, w którym zawarte są zasady przyjmowania nowych członków, kryteria dotyczące wielkości udziału, zasad występowania z grupy itp. Przystąpienie do grupy jest dobrowolne, lecz uczestnictwo w niej nakłada pewne zobowiązania, które winny zostać uregulowane w umowie. Te zobowiązania rekompensowane są licznymi korzyściami jakie odnoszą przedsiębiorstwa, które bez tej przynależności nie uzyskałyby. Grupie łatwiej jest pozyskiwać wiedzę w zakresie popytu i podaży, pozyskiwać nowe rynki zbytu w kraju i za granicą, poszukiwać nisz rynkowych na rynkach międzynarodowych, wprowadzać innowacje, kreować indywidualne marki, promować i aktywizować sprzedaż. Obecność w grupie ułatwia zapewnienie ciągłości dostaw, nawiązywanie współpracy z firmami consultingowymi i szkołami wyższymi, organizowanie kursów i szkoleń dla pracowników i kierowników przedsiębiorstw. Ścisła współpraca między firmami, a także wzajemna rywalizacja między nimi skutkują osiągnięciem licznych sukcesów dla poszczególnych firm i całej grupy współpracującej w ramach klastra.

Przykładami najbardziej znanych klastrow są klastry półprzewodników i technologii informatycznych w słynnej Dolinie Krzemowej (Silicon Valley) w USA utworzone w 1912 roku, klastry przemysłu teleinformatycznego i chemicznego we włoskiej Lombardii, klastry przedsiębiorstw biotechnologicznych, komputerowych i informatycznych w brytyjskim Cambridge, oraz klastry sektora telekomunikacji, oprogramowania komputerowego i biotechnologii we francuskim Montpellier.

Pierwsze inicjatywy klastrow podejmowały firmy produkujące odzież, potem firmy motoryzacyjne, wreszcie producenci sprzętu audiowizualnego i komputerowego. Obecnie funkcjonują już klastry wszystkich sektorów produkcyjnych i usługowych w Polsce i Europie a także na wszystkich kontynentach i cieszą się powodzeniem. Lecz nie tylko kraje Zachodu odnoszą sukcesy. Bardzo efektywne okazują się klastry krajów azjatyckich. Zgodnie z opinią B. Nogalskiego z Uniwersytetu Gdańskiego „Bill Express Limited z Australii odnotował w ciągu ostatnich trzech lat wzrost sprzedaży o 56303%, a Dotcom Technology Com o 7035%. Wzrost sprzedaży odnotowały także inne, znane marki do których należą: Mercedes, Nivea, McDonald, Volkswagen, Coca - Cola”.

Modelowym przykładem sieci dynamicznie funkcjonujących przedsiębiorstw jest klastrow meblowy w rejonie Salling w Danii. Został utworzony w latach 70 na bazie upadających w wyniku recesji zakładów stolarskich, dla których jedyną szansą było połączenie przedsiębiorstw, by wspólnymi siłami nadać im nowy kierunek działań. Podjęto wówczas inicjatywę nowoczesnej obróbki drewna i produkcji mebli. Jakość wyrobów, oryginalność projektów i wzornictwa, a także szybkość reakcji na zmianę gustów klientów zapobiegły procesowi upadku firm. Zaletą działań było wdrażanie rozwiązań innowacyjnych w zakresie stylu i formy produktu finalnego, a także elastyczność zachowań na zmiany popytu. W przypadku spadku zamówień, producenci natychmiastowo przekształcali się w podwykonawców na rzecz firm mających więcej zamówień. Wysoki poziom aktywizacji firm transportowych umożliwiał stałą dostawę drewna sosnowego ze Szwecji i Finlandii i transport mebli na rynek lokalny i zagraniczny do Szwecji, Norwegii i Niemiec.

Polska nie ma bardzo bogatych doświadczeń w zakresie funkcjonowania klastrów, choć w ostatnich latach pojawiła się ich duża ilość. Znaczne sukcesy odnotowują przedsiębiorstwa kooperujące w ramach klastra Plastikowa Dolina, zarządzanego przez spółkę Tarnowski Klaster Przemysłowy, a także klastra Dolina Lotnicza zarządzanego przez Stowarzyszenie Grupy Przedsiębiorców Przemysłu Lotniczego, oraz współtwórcy klastrów wiejskich na Lubelszczyźnie.

Duże osiągnięcia mają przedsiębiorstwa ziemi świętokrzyskiej współpracujące w ramach grona odlewniczego: Piotrków Trybunalski – Końskie – Kielce – Starachowice – Ostrowiec Świętokrzyski. Ilość inicjatyw klastrowych w Polsce w tym w Województwie Świętokrzyskim wzrosła po ogłoszeniu przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w 2006 roku programu pilotażowego, finansowanego ze środków budżetowych pod hasłem „Konkurs na rozwój klastrów”. Wsparcie z programu jest bezzwrotne i wynosi od 150 tys. do 550 tys. zł. netto stanowiąc 95 % kosztów kwalifikowanych projektu (zakup towarów i usług, zakup urządzeń i maszyn oraz sprzętu z oprzyrządowaniem, wyposażenia biurowe, udział w konferencjach i seminariach). Istnieje również możliwość korzystania z unijnych środków finansowych w ramach ogólnokrajowego Programu Operacyjnego „Innowacyjna Gospodarka 2007 - 2013”. Bezzwrotne wsparcie w ramach priorytetu 5 - „Dyfuzja Innowacji” udzielane jest grupom przedsiębiorców, klastrów, łańcuchom produkcyjnym. W pięciu województwach, w tym świętokrzyskim można pozyskać środki z Programu Operacyjnego „Rozwój Polski Wschodniej 2007 - 2013”.

Cenną inicjatywą dla rozwoju regionu i budowania jego wizerunku w kraju i za granicą jest decyzja miasta Kielce z 2006 roku o utworzeniu klastra usługowego o nazwie Grono Targowe Kielce. Podmiotem koordynującym są Targi Kielce, a podmiotami uczestniczącymi instytucje kulturowe, hotele, przedsiębiorstwa gastronomiczne i cateringowe, agencje wydawnicze, promocyjne i marketingowe, uczelnie i jednostki badawcze, instytucje sportu, bezpieczeństwa publicznego, ochrony imprez, przedsiębiorstwa transportowe, gospodarstwa agroturystyczne itp.

Inną cenną inicjatywą dla regionu i licznych przedsiębiorstw jest rodząca się sieć międzyorganizacyjna o nazwie „Klaster producentów biomasy dla potrzeb energetyki w Województwie Świętokrzyskim”, koordynowany przez Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii. Duże znaczenie dla pojawienia się tej inicjatywy mają kompetencje lokalnego społeczeństwa, bliskość lasów i rola światowa nowoczesnych źródeł energetycznych.

Duże znaczenie dla społeczności lokalnej będzie mieć Klaster sadowniczy – ekologiczna żywność, utworzony w Sandomierzu, koordynowany przez Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej. Jego celem nadrzędnym jest promocja najlepszej jakości warzyw i owoców w kraju i za granicą, podwyższanie jakości produktów rolno – spożywczych, inicjowanie współpracy między producentami, dostawcami, odbiorcami, organizowanie szkoleń merytoryczno – informacyjnych, nawiązywanie niezbędnych relacji z ośrodkami władz lokalnych i wojewódzkich.

Gospodarstwa agroturystyczne ziemi świętokrzyskiej mogą współpracować w ramach klastra agroturystycznego inicjowanego i koordynowanego przez Regionalną Organizację Turystyczną Województwa Świętokrzyskiego mającą na celu rozwój i wspieranie turystyki i agroturystyki lokalnej.

Na rzecz rekonstrukcji regionu i wzrostu jego konku-

rencyjności działają na ziemi koneckiej Klaster odlewniczy i Klaster ceramiczny koordynowane i wspierane przez Starostwo Powiatowe w Końskich i Koneckie Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości. Celem działania klastrów jest między innymi promocja usług odlewniczych i ceramicznych, wprowadzanie na rynek nowych produktów, skoordynowane podejmowanie działań inwestycyjnych i zamierzeń rozwojowych.

Ponad 200 przedsiębiorców współpracuje już w ramach regionalnego Klastra budowlanego inicjowanego i koordynowanego między innymi przez Urząd Marszałkowski w Kielcach, Świętokrzyskie Centrum Informacji i Transferu Technologii oraz Staropolską Izbę Przemysłowo - Handlową. Celem klastra jest współpraca i wzrost konkurencyjności podmiotów gospodarczych świadczących usługi budowlane, zapewnienie kompleksowej i profesjonalnej obsługi klienta, podejmowanie działań rozwojowych. Zdarzenia, które wpłynęły na pojawienie się inicjatywy klastra branży budowlanej związane są z tradycjami regionu, bogactwem surowców mineralnych i tradycjami wielkich przedsiębiorstw budowlanych. W ramach sieci międzyorganizacyjnej współpracują między innymi: cementownie, kamieniołomy, zakłady budowlano - usługowe, firmy konsultingowe, stowarzyszenia zawodowe, inkubatory przedsiębiorczości.

Nie są to wszystkie inicjatywy klastrowe regionu. Ciągłe pojawiają się nowe idee tworzenia klastrów od podstaw lub dołączenia do sieci przedsiębiorstw istniejącej już w najbliższym otoczeniu geograficznym. Klustry są szansą na poprawę efektywności w funkcjonowaniu poszczególnych lokalnych podmiotów gospodarczych, kreowanie ich nowego wizerunku, tworzenie nowych miejsc pracy, podnoszenie konkurencyjności i atrakcyjności regionu, co wpływa zachęcająco dla inwestorów zagranicznych lokujących swój kapitał na rynku polskim. W krajach wysokorozwiniętych niemal wszystkie przedsiębiorstwa wchodzi w skład łańcucha przedsiębiorstw stanowiącego lokalny system produkcyjny czy usługowy z sukcesem funkcjonujący w regionie.

Jadwiga Sztaba

AKADEMIA ŚWIĘTOKRZYSKA
im. Jana Kochanowskiego w Kielcach
Wydział Zarządzania i Administracji oraz Wydział Pedagogiczny i Artystyczny

OGŁASZA

nabór na STUDIA
PODYPŁOMOWE
w STASZOWIE

Podania przyjmuje sekretariat
Akademickiego Ośrodka
Kształcenia w Staszowie
ul. Szkolna 14, 28-200 Staszów,
tel. 015 864 28 20

AKCJA „ZBIERAJ ZUŻYTE BATERIE”

Zarząd Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Staszowie Spółka Gminy z o.o. podjął w 2006 r. - we współpracy z Organizacją Odzysku REBA S.A. – inicjatywę zorganizowania selektywnej zbiórki zużytych baterii i akumulatorów małogabarytowych na terenie wszystkich szkół i przedszkoli Gminy Staszów. Powyższa akcja miała w szczególności na celu kształtowanie świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży, jak również dorosłych.

Warto wiedzieć, że tego typu odpady wyrzucone w nie kontrolowany sposób stają się odpadami niebezpiecznymi, stwarzając wielkie zagrożenie dla środowiska. Jedna wyrzucona bateria może zanieczyścić 1 m³ ziemi lub 400 litrów wody.

Na początku roku szkolnego 2006/07 umieszczono w każdej szkole i przedszkolu kartonowe pojemniki. Podczas roku szkolnego odbierano z nich zebrane baterie.

Akcja zaowocowała zbiórką 1 046 kg baterii. Ilościowo najczęściej zebrało Gimnazjum nr 1 w Staszowie - 154 kg, jednak w przeliczeniu na 1 ucznia najczęściej zebrało Gimnazjum w Czajkowie Południowym - 0,905 kg/ucznia, Szkoła Podstawowa w Wiązownicy Kolonii - 0,666 kg/ucznia i Publiczna Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Kurozwałkach - 0,572 kg/ucznia.

Mając na uwadze efekty zbiórki PGKiM w Staszowie ufundowało najlepszym szkołom nagrody, jednocześnie każdy kilogram zebranych baterii to 1 punkt w akcji Reby, w której to zebrane punkty można zamienić na nagrody w postaci: pomocy naukowych, sportowych, audiowizualnych itp.

Uroczystego wręczenia nagród przedstawicielom szkół podczas Sesji Rady Miejskiej w dniu 30 października br.

Najlepsze szkoły zostały docenione nagrodami rzeczowymi.

dokonała Przewodnicząca Rady Miejskiej Henryka Markowska oraz Burmistrz Miasta i Gminy Andrzej Iskra.

Akcja ta jest również kontynuowana w tym roku szkolnym i w przypadku zadowalających wyników może również zaowocować wyróżnieniami.

Jednocześnie informuję, że PGKiM w Staszowie uzyskało zezwolenie na zbiórkę zużytych tonerów drukarskich, których gromadzenie będzie odbywać się równoległe podczas tegorocznej edycji akcji zbiórki baterii.

Mariusz Zdeb

*Prezes PGK i M Sp. Gm. z o.o.
w Staszowie*

CHROŃ ŚRODOWISKO - SEGREGUJ ODPADY

Spotkanie w Zespole Placówek Oświatowych nr 1 w Staszowie.

Od początku roku szkolnego w szkołach podstawowych i gimnazjalnych na terenie miasta i gminy Staszów odbywały się spotkania z uczniami. Miały one na celu zapoznanie młodych słuchaczy z tematem segregacji odpadów, prawidłowego wyrzucania ich do oznakowanych pojemników na surowce wtórne oraz miały na celu zachęcić do zachowań ekologicznych.

Młodzi słuchacze niejednokrotnie potrafili pozytywnie zaskoczyć swoją wiedzę prowadzących zajęcia prelegentów.

Burmistrz Miasta i Gminy Staszów Andrzej Iskra włączył się w kampanię informacyjną i osobiście zachęcał młodzież do dbania o własne otoczenie.

Na zakończenie każdego ze spotkań uczestnicy otrzymywali specjalne zeszyty „Chroń środowisko”.

Akcja była prowadzona w ramach „Pilotażowego programu edukacyjnego w zakresie gospodarowania odpadami ...”.

Red.

FESTIWAL ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Staszowski Ośrodek Kultury oraz Ośrodek Promowania Przedsiębiorczości w Sandomierzu we wrześniu br. byli organizatorami Festiwalu Organizacji Pozarządowych. Do udziału zaproszono organizacje pozarządowe i grupy nieformalne działające w regionie. Projekt finansowany jest ze środków Funduszu Inicjatyw Obywatelskich.

Głównym celem realizowanych w ramach projektu działań jest rozwój potencjału organizacji pozarządowych oraz nabycie wiedzy i umiejętności przez liderów organizacji i grup nieformalnych, wymiana doświadczeń, promocja dobrych praktyk i modelowych rozwiązań, prezentacja działań statutowych realizowanych przez organizacje

pozarządowe w ramach działań statutowych. Jednym z celów spotkania było również zapoznanie mieszkańców naszego regionu z istniejącymi organizacjami pozarządowymi i ich działalnością.

W ramach projektu organizacje pozarządowe, a także grupy nieformalne będą mogły korzystać ze szkoleń dotyczących podstaw opracowywania projektów, ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie, księgowości w organizacjach pozarządowych, public relation. Będzie można również korzystać z pomocy doradczej prawnika, specjalisty w zakresie finansów NGO i specjalisty w zakresie przygotowania i opracowania wniosków.

W festiwalu wzięły udział: Fundacja Aktywizacji i Rozwoju Młodzi FARMA, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Sichów Duży i okolic, Stowarzyszenie Miłośników Pustelni Złotego Lasu, Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły i Wsi Bukowa „Bukowianie”, Stowarzyszenie Miłośników i Przyjaciół

Potrawy regionalne ziemi staszowskiej.

Kurozwek, ZHP Hufiec Staszów Łaziki z Ruszczy, Ochotnicza Straż Pożarna w Oględowie. Każda z nich zaprezentowała swoją działalność, wymieniając się doświadczeniami. OSP w Oględowie zaprezentowała dysponowanym przez siebie wozem strażackim. W części rozrywkowej wystąpiły: zespół JUNIOR z Sichowa Dużego oraz wokalistki z Klubu wokalnego RYTM SOK: Paulina Sroka i Karolina Linowska.

Dominik Rożek/OPP

phm. Sylwester Gołębiowski komendant Hufca ZHP w Staszowie prezentuje dotychczasowe osiągnięcia harcerzy.

ŚLADY PRZESZŁOŚCI

W październiku w Staszowskim Ośrodku Kultury odbyło się szkolenie pt. „Ślady Przeszłości – krok po kroku”, którego tematem była ochrona zabytków. Spotkanie prowadziła pani trener i koordynator Centrum Edukacji Obywatelskiej z Warszawy.

W spotkaniu uczestniczyli głównie nauczyciele oraz dyrektorzy szkół. Podejmowano zagadnienia związane z dydaktyką nauczania uczniów w kontekście przygotowywania projektów w ramach projektu „Ślady przeszłości – uczniowie adoptują zabytki”. Prowadząca „krok po kroku” przedstawiła sposób jego opracowywania: założenia, cele, planowanie poszczególnych etapów i działań. Zwróciła również uwagę na właściwą ocenę pracy uczniów.

W projekcie może wziąć udział każda grupa uczniów skupiona np. w szkole, domu kultury, świetlicy terapeutycznej itp. i prowadzona przez instruktora.

Szkolenie uświadomiło uczestnikom, że region staszowski jest bogaty w atrakcyjne zabytki godne zauważenia i uwagi.

Projekt prowadzony przez dzieci i młodzież ma walory edukacyjne, ale pełni także rolę rozrywki. Uczestnicy takich projektów mają możliwość rozwijania swoich możliwości, nawiązują kontakt z rówieśnikami oraz odkrywają swoje pasje, poznają tajniki różnych dziedzin nauki.

Program „Ślady przeszłości” zyskał w kraju dużą popularność, ogółem bierze w nim udział 800 szkół, ok. 1500 nauczycieli i 15000 uczniów.

Podobne szkolenie, również z inicjatywy SOK, ale skierowane do uczniów naszego regionu odbyło się w Staszowie kilka dni wcześniej. Prowadzący zachęcali dzieci i młodzież do aktywności w działalności klubów i ukazywali możliwości działania.

Działania mające na celu wspólne ratowanie zabytków, przywracanie pamięci o nich jest doskonałym pomysłem przynoszącym wszystkim wiele korzyści.

Sylwia Rożek

RAZEM BEZPIECZNIEJ

W dniu 5 października br. w Urzędzie Miasta i Gminy w Staszowie odbyło się spotkanie informacyjne dla nauczycieli szkół i przedszkoli zajmujących się bezpieczeństwem w placówkach oświatowych.

Spotkanie otworzył dr Kazimierz Sztaba sekretarz miasta i gminy Staszów, który przywitał przybyłych: przedstawiciela Wojewody, koordynatorów, przedstawicieli staszowskiej policji. Maciej Pańpuch Pełnomocnik Wojewody Świętokrzyskiego przedstawił uczestnikom ideę i cele rządowego programu „Razem bezpieczniej”, którego głównym założeniem jest tworzenie „mechanizmów stałej współpracy Policji, administracji rządowej i samorządowej, organizacji społecznych, ludzi aktywnych, na rzecz poprawy bezpieczeństwa.”

Celem spotkania było również wypracowanie wspólnego

Spotkanie rozpoczął Sekretarz MiG w Staszowie dr Kazimierz Sztaba.

programu działań w roku 2008 mających na celu poprawę bezpieczeństwa w szkole.

Red., fot. GN

KONWENT WÓJTÓW I BURMISTRZÓW POWIATU STASZOWSKIEGO

25 października br. miał miejsce w Akademickim Ośrodku Kształcenia w Staszowie konwent wójtów i burmistrzów powiatu staszowskiego. Gospodarzem konwentu był Burmistrz Miasta i Gminy Staszów Andrzej Iskra, obradom przewodniczył wójt Rytwian Grzegorz Forkasiewicz. Głównym tematem były bieżące sprawy dotyczące zarządzania kryzysowego. Omówiono wnioski z posiedzenia Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, które z kolei odbyło się 16 października w sprawie bezpieczeństwa i ochrony ludności w okresie zimy 2007/08 oraz bezpieczeństwa w środkach komunikacji publicznej. Jak wynikało z przedstawionych wniosków pilną sprawą jest dodatkowe usprawnienie przepływu informacji, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych, zapewnienie miejsc, w których osoby poszkodowane w wydarzeniach losowych mogą znaleźć tymczasowe zakwaterowanie. Poważnym zagadnieniem przed zimą jest uwrażliwienie służb i obywateli na ludzi nietrzeźwych, ponieważ jest to grupa osób, wśród których na naszym terenie zdarzają się wypadki śmierci na skutek wychłodzenia organizmu.

Uczestnicy konwentu wójtów i burmistrzów w dniu 25 października w Staszowie.

Stan przygotowania do zimy, sprzęt i kolejności odśnieżania dróg, udział niektórych jednostek OSP w akcjach ratunkowych i poszukiwawczych, zapewnienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w czasie zimy, szczególnie w okresie ferii zimowych były kolejnymi zagadnieniami poruszonymi w trakcie konwentu. Podjęto też rozważania na temat konieczności powstania uczelni wyższej w Staszowie.

W drugiej części obrad zaprezentowała się firma Rekopol zajmująca się odbiorem odpadów do wtórnego

przetwarzania. Firma prowadzi szeroko rozumianą akcję od edukacji dzieci i młodzieży szkolnej po odbiór odpadów segregowanych, dostarczanie pojemników. Choć firma działa na zasadzie „non profit” to za te usługi trzeba zapłacić. Wójtowie i Burmistrzowie zastanawiali się czy korzystniej byłoby ustalić jednolitą linię strategii segregacji i odbioru odpadów dla całego powiatu, czy każda gmina powinna wybrać rozwiązanie korzystniejsze dla siebie finansowo.

Aneta Sztaba-Derdaś

DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ W ZESPOLE PLACÓWEK OŚWIATOWYCH NR 1 W STASZOWIE

12 października 2007 r. w Zespole Placówek Oświatowych nr 1 w Staszowie odbyły się uroczyste obchody Dnia Edukacji Narodowej. Były kwiaty, podziękowania i życzenia od samorządów uczniowskich, a także od absolwentów gimnazjum, którzy przyszedli złożyć życzenia swoim wychowawcom i nauczycielom. Pani dyrektor mgr Małgorzata Kazimierska podziękowała wszystkim pedagogom za ogromne zaangażowanie w pracę, podejmowanie się nowych wyzwań i zadań. Pani dyrektor za szczególne osiągnięcia w pracy dydaktyczno-wychowawczej wręczyła nagrody. Nie były to jedyne nagrody tego wieczoru, bowiem część nauczycieli odebrała wcześniej w Staszowskim Ośrodku Kultury Nagrody Burmistrza, Medale Komisji Edukacji Narodowej oraz Nagrodę Ministra Edukacji Narodowej i Sportu.

Uroczystość uświetnili zaproszeni goście: Burmistrz Miasta i Gminy Staszów - Andrzej Iskra, Wicestarosta Powiatu Staszowskiego - Andrzej Kruzel, Wizytator Świętokrzyskiego Kuratorium Oświaty w Kielcach - Alina Kubik, Radni Rady Miejskiej w Staszowie: wiceprzewodniczący Rady Miejskiej - Bonifacy Wojciechowski oraz Jan Sajda,

Henryk Makuch, Zdzisław Rożek, Radny Rady Powiatu Staszowskiego - Leszek Kopeć.

Wiele ciepłych słów skierował pod adresem wszystkich pracowników szkoły burmistrz Andrzej Iskra. Podkreślił on, ogromną rolę społeczną stanu nauczycielskiego i podziękował nauczycielom za trud włożony w wychowanie dzieci i młodzieży. Były również gorące życzenia od pani wizytator mgr Aliny Kubik, która pogratulowała nauczycielom sukcesów w pracy zawodowej. Życzenia wytrwałości w dążeniu do zamierzonych celów oraz wszelkiej pomyślności złożył nauczycielom także pan Henryk Makuch.

Natomiast uczniowie, pod kierunkiem mgr Jolanty Skalbami, mgr Jolanty Polit i mgr Ewy Nowak w podziękowaniu za trud i wysiłek, przygotowali dla nauczycieli i zaproszonych gości niezwykle piękny prezent. Był to montaż słowno-muzyczny pt. „Portret nauczyciela słowem rysowany”. Prezentacja multimedialna ukazująca zdjęcia nauczycieli oraz piękne utwory poetyckie w oprawie muzycznej chóru szkolnego, były najwspanialszym darem, jaki otrzymali tego dnia nauczyciele naszej szkoły od swoich wychowanków.

Jolanta Skalbani

GMINNE UROCZYSTOŚCI DNIA EDUKACJI NARODOWEJ

„Dzień Nauczyciela” w Staszowie w tym roku miał wyjątkowo odświętny przebieg. Główne uroczystości odbywały się 1 października br. w Staszowskim Ośrodku Kultury, na które zaproszono pedagogów ze staszowskich szkół. Uroczystość otworzył burmistrz Staszów Andrzej Iskra, który tymi słowy zwrócił się do obecnych:

„Cieszę się bardzo, że mogę się z Państwem spotkać w tak szczególnym dniu. Obchodzimy dziś bowiem Dzień Edukacji Narodowej, święto wszystkich pedagogów.

Nauczyciel to zawód ciężki, wymagający poświęceń i codziennego, nieustającego trudu. Ale w tym właśnie zawodzie istnieje coś, co podnosi jego rangę wysoko ponad inne zawody.

Nauczyciel to przecież autorytet moralny, wzorzec do naśladowania, to siewca nie tylko oświaty, ale wszelkich wartości. W tym zawodzie liczy się przede wszystkim powołanie, które przejawia się miłością i życzliwością dla ludzi, a w szczególności - dla dzieci i młodzieży. Nauczyciele to ludzie, którzy zajmują szczególne miejsce w życiu każdego człowieka. Pamięć o nich zabiera się zwykle w swoje dorosłe życie.

To właśnie przede wszystkim nauczyciele bronili polskości na wszystkich zakrętach historii. Szczególną rolę w tym zakresie odegrała utworzona 14 października 1773 roku Komisja Edukacji Narodowej. Komisja uważała, że zadaniem szkoły jest wychowanie pożytecznych, uczciwych obywateli, rozbudzanie zapałów naukowych, rozwijanie potrzeby samodzielnej pracy. W obronie tych zadań zawsze, w każdej sytuacji,

stali nauczyciele. Nie złamały ich próby wynaradawiania w okresie zaborów i II wojny światowej. Z narażeniem życia prowadzili tajne nauczanie. Był to autentyczny, zorganizowany opór, bunt przeciwko zamykaniu polskich szkół, przeciw nierzemności, ciemnocie i zbrodni, walka o każdego ucznia, o każdą polską książkę. Cienie tamtych polskich nauczycieli chciałoby się zobaczyć w tych, którzy uczą dziś i będą uczyli przyszłe pokolenia.

Szanowni Państwo! Dzień dzisiejszy to szczególna okazja do przekazania Wam wielu serdeczności. Jan Paweł II powiedział: „Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada lecz przez to, kim jest. Nie przez to, co ma, lecz przez to, czym dzieli się z innymi”.

Drodzy Nauczyciele! Niech słowa wielkiego człowieka, naszego rodaka, będą dla Was drogowskazem i zachętą byście

zawsze z zapałem wykonywali swoje obowiązki, by kształtowanie serc i umysłów Waszych uczniów sprawiało Wam radość i dawało satysfakcję. Życzę Wam wiele cierpliwości i wytrwałości, wiele zdrowia i siły, szczęścia, zadowolenia i sukcesów. Życzę, abyście zyskali sympatię i przyjaźń uczniów, co utwierdzi Was w słuszności Waszego życiowego wyboru i pomoże trwać w tym pięknym, wspaniałym, ale nad wyraz odpowiedzialnym zawodzie - zawodzie nauczyciela.”

W trakcie uroczystości Wojewoda Świętokrzyski Grzegorz Banaś i Wicekurator Świętokrzyski Ewa Mirowska udekorowali wybitnie zasłużonych nauczycieli odznaczeniami. (Na następnej stronie wymieniamy te osoby).

Wicekurator Świętokrzyski Ewa Mirowska, Wojewoda Świętokrzyski - Grzegorz Banaś oraz Burmistrz Andrzej Iskra podczas dekorowania odznaczeniami staszowskich nauczycieli.

Wyróżnienia:

- **Szymańska Elżbieta** - nauczyciel Zespołu Szkół Publiczne Gimnazjum Nr 2 w Staszowie - „Srebrny Krzyż Zasługi”.

- **Chodyna Agnieszka** - nauczyciel Zespołu Szkół Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 w Staszowie - „Brązowy Krzyż Zasługi”.

- **Dorobek - Skórska Barbara** - nauczyciel Zespołu Szkół Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 w Staszowie „Brązowy Krzyż Zasługi”.

- **Wrona Małgorzata** - nauczyciel Zespołu Szkół Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 w Staszowie „Brązowy Krzyż Zasługi”.

Medal Komisji Edukacji Narodowej otrzymali nauczyciele:

- **Chrobak Grażyna** - nauczyciel Zespołu Szkół Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 i Publiczne Gimnazjum Nr 2 w Staszowie.

- **Kogut Iwona** - nauczyciel Zespołu Placówek Oświatowych - Publiczne Gimnazjum Nr 1, Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 i Przedszkole w Staszowie.

- **Krygowska Maria** - nauczyciel Zespołu Placówek Oświatowych - Publiczne Gimnazjum Nr 1, Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 i Przedszkole w Staszowie.

- **Misiak Alicja** - wicedyrektor Zespołu Placówek Oświatowych - Publiczne Gimnazjum Nr 1, Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 i Przedszkole w Staszowie.

- **Rzepecka Ewa** - dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 3 w Staszowie.

- **Syska Grażyna** - nauczyciel Zespołu Placówek Oświatowych - Publiczna Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Wiśniowej.

- **Ostrowska Anna** - nauczyciel Zespołu Placówek Oświatowych - Publiczne Gimnazjum Nr 1, Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 i Przedszkole w Staszowie.

- **Czerwiec - Krauze Anna** - dyrektor Zespołu Placówek Oświatowych - publiczna Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Wiązownicy Dużej.

Nagrodę Ministerstwa Edukacji Narodowej otrzymała:

- **Nowak Ewa** - nauczyciel Zespołu Placówek Oświatowych - Publiczne Gimnazjum Nr 1, Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 i Przedszkole w Staszowie.

Nagrodę Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty otrzymała:

- **Karwacka Urszula** - nauczyciel Zespołu Placówek Oświatowych - Publiczna

Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Koniemłotach.

Nagrody Burmistrza Miasta i Gminy Staszów otrzymali:

Z Zespołu Placówek Oświatowych – Publiczne Gimnazjum Nr 1, Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 i Przedszkole w Staszowie:

W trakcie odznaczania.

- **Kazmierska Małgorzata** - dyrektor.

- **Kordowska - Wydra Bożena** - nauczyciel.

- **Gach Agnieszka** - nauczyciel.

- **Mazur Jolanta** - nauczyciel.

- **Dalach Dorota** - nauczyciel.

Z Zespołu Szkół - Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 i publiczne Gimnazjum Nr 2 w Staszowie:

- **Ptak Beata** - wicedyrektor.

- **Poniewierka Marek** - nauczyciel.

- **Kuczyńska Anna** - nauczyciel.

- **Dorobek - Skórska Barbara** - nauczyciel.

- **Chodurek Marek** - nauczyciel.

Z Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 3 w Staszowie:

- **Rachoń Beata** - nauczyciel.

- **Oleszek Zbigniew** - nauczyciel.

Z Zespołu Placówek Oświatowych - Publiczna Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Mostkach.

- **Krupa Małgorzata** - nauczyciel.

- **Dywan Bożena** - nauczyciel.

Z Zespołu Placówek Oświatowych - Publiczna Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Wiśniowej:

- **Hatak Wioletta** - nauczyciel.

- **Żak - Fudalewska Bożena** - nauczyciel.

Z Zespołu Szkół - Publiczna Szkoła Podstawowa i Publiczne Gimnazjum w Czajkowie:

- **Czerwiec Krzysztof** - nauczyciel.

Z Zespołu Placówek Oświatowych - Publiczna Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Smerdynie:

- **Górna Marzena** - dyrektor.

- **Dziedzic Urszula** - nauczyciel.

- **Dziedzic Anna** - nauczyciel.

Z Zespołu Placówek Oświatowych - Publiczna Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Wiązownicy Dużej:

- **Dyl Alicja** - nauczyciel.

Z Zespołu Placówek Oświatowych - Publiczna Szkoła Podstawowa i Przedszkole w

Kurozwękach:

- **Batóg Krystyna** - dyrektor.

- **Kozaczka Anna** - nauczyciel.

- **Grabka Wiesława** - nauczyciel.

- **Gajek Zbigniew** - nauczyciel.

Z Zespołu Placówek Oświatowych - publiczna Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Koniemłotach:

- **Skuza Teresa** - dyrektor.

- **Adwent Maria** - nauczyciel.

Z Przedszkola Nr 3 w Staszowie:

- **Wawryk Teresa** - nauczyciel.

ODZNACZENIA DLA URZĘDNIKÓW

W dniu 1 października br. Wojewoda Świętokrzyski odznaczył odznaczeniem państwowym - Brązowym Krzyżem Zasługi pracownice Urzędu Miasta i Gminy w Staszowie. Odznaczonymi były **Joanna Pokora** Skarbnik Miasta i Gminy Staszów oraz **Stanisława Walasek** inspektor w Wydziale Organizacyjnym i Spraw Obywatelskich.

KONTYNUOWANE ZAJĘCIA NA UNIWERSYTECIE III WIEKU

Bierze w nich udział ponad 30 osób ze Staszowa i okolic. Celem Uniwersytetu jest podejmowanie i rozwijanie pomysłów społecznych w zakresie: gospodarki, edukacji, kultury, ekologii, lecznictwa, żywienia, pobudzania aktywności społecznej i poprawienia jakości życia osób starszych, włączanie do systemu kształcenia ustanowionego. Organizowanie spotkania z ludźmi nauki, kultury i polityki.

Wykłady na Uniwersytecie III Wieku powołanym przez STK w Staszowie zostały zainaugurowane w dniu 19 kwietnia br. prelekcją Burmistrza Staszowa pana Andrzeja Iskry na temat gospodarki Miasta i Gminy. Późniejsze wykłady, jakie odbywały się w cyklach co dwa tygodnie, które prowadziła pani dr Jadwiga Sztaba, dotyczyły: gospodarki światowej rozwoju regionalnego na przykładzie województwa

przychylności Burmistrza Staszowa pana Andrzeja Iskry i dyrektora Kazimierza Sztaby, którym w imieniu studentów i zarządu STK za wszystko serdecznie dziękuję.

Prezes STK Henryk Albera wręcza legitymacje studenckie nowym żakom.

świętokrzyskiego, dziedzictwa kulturowego i sanktuariów Europy. Od lipca do września były wakacje. 25 października br. wspaniały wykład nt. Dzieje 1 Batalionu II Pułku Piechoty Legionów jego udział w II wojnie światowej wygłosił płk. Jerzy Więckowski - Staszowianin.

Kolejne zajęcia studentów odbywać się będą zgodnie z przyjętym planem w okresie jesienno - zimowym w budynku Akademickiego Ośrodka Kształcenia - przy ulicy Szkolnej 14 dzięki

**Prezes STK
Henryk Albera**

WSPOMNIENIA Z WAKACJI „ŚWIĘTO TRUSKAWKI”

W dniu 1 lipca 2007 roku na placu przed remizą OSP w Czajkowie Południowym odbyła się impreza znajdująca się na liście Lokalnej Organizacji Turystycznej „Czym Chata Bogata” pod nazwą „Święto Truskawki”. Organizatorem festynu były sołectwa Czajków Południowy i Wola Wiśniowska oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Czajkowie, a honorowy patronat nad imprezą objęli: eurodeputowany Czesław Siekierski, Burmistrz Miasta i Gminy Staszów Andrzej Iskra i ówczesny przewodniczący Rady Miejskiej w Staszowie Czesław Maciej Dyl.

Świętowanie rozpoczęło się uroczystym powitaniem przybyłych gości, koncertem Kapeli Estradowej „Ziemia Staszowska”, następnie miał miejsce występ artystyczny dzieci i młodzieży ze Staszowskiego Ośrodka Kultury.

Po występie artystów z SOK nastąpiła część konkursowa. Organizatorzy imprezy zorganizowali bowiem Turniej w szypułkowaniu truskawek o Puchar Sołtysów, w którym wzięli udział: Pani Dyrektor

Zespołu Szkół w Czajkowie Maria Swatek, Burmistrz Miasta i Gminy Staszów Andrzej Iskra i Radny Czesław Maciej Dyl. Uczestnicy otrzymali pamiątkowe Dyplomy i Puchary wręczone przez sołtysów Czajkowa Południowego Mirosława Bernysia i Woli Wiśniowskiej Tomasza Klimka.

Następnie wręczono nagrody dzieciom biorącym udział w konkursie plastycznym pt.: „Truskawica” oraz producentom rolnym, którzy uzyskali najlepsze wyniki w uprawie truskawek.

Całość imprezy zakończyło przedstawienie uczniów z Zespołu Szkół w Czajkowie oraz zabawa taneczna do późnych godzin nocnych z zespołem „KOMETA”.

Dodatkową atrakcją festynu były stoiska: z potrawami przyrządzonymi przede wszystkim z truskawek, instytucji rolniczych (ARiMR – Biura Powiatowego w Staszowie, ŚODR w Modliszewicach – Powiatowego Zespołu Doradczego w Staszowie) oraz Urzędu Miasta i Gminy w Staszowie promującego bezalkoholowy i beznarkotykowy sposób życia.

W festynie brało udział kilkaset osób nie tylko z pobliskich miejscowości, ale i okolic znacznie oddalonych od Czajkowa.

Organizatorzy mają nadzieję, iż „Święto Truskawki” wpisze się na stałe w kalendarz imprez urządzanych w regionie staszowskim i będzie przyciągać coraz to więcej miłośników truskawek i kulturalnej zabawy, także spoza Gminy Staszów.

Tomasz Klimek

Zawody w obieraniu truskawek na czas. W zmaganiach wzięli udział: od prawej: dyr. Maria Swatek, przewodniczący RM Czesław Dyl, burmistrz MiG Staszów Andrzej Iskra.

NAUCZYCIELSKIE ZAWODY STRZELECKIE

Z inicjatywy Zarządu Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Staszowie 27 października odbył się I Świętokrzyski Turniej Strzelecki o Puchar Prezesa Okręgu Świętokrzyskiego.

Zawody, które odbyły się na strzelnicy sportowej Zespołu Szkół przy ulicy Koszarowej w Staszowie, miały rangę zawodów wojewódzkich. Oprócz Zarządu Oddziału ZNP w Staszowie, organizatorami Turnieju był: Zarząd Okręgu Świętokrzyskiego ZNP w Kielcach oraz Zespół Szkół im. St. Staszica w Staszowie. Wśród rywalizujących drużyn, dwie reprezentowały Staszów: drużyna Zarządu Oddziału ZNP Staszów oraz drużyna Oddziałowego Klubu Młodego Nauczyciela w Staszowie.

Uroczystego otwarcia zawodów dokonał Prezes Oddziału ZNP w Staszowie Zbigniew Błasiński. Wśród zaproszonych gości obecni byli: Burmistrz Miasta i Gminy Staszów Andrzej Iskra, Wicestarosta Powiatu Staszowskiego Andrzej Kruzel, Prezes Zarządu Okręgu Świętokrzyskiego ZNP w Kielcach Wanda Kołtunowicz oraz Dyrektor Zespołu Szkół – Izydor Grabowski i Dyrektor Centrum Kształcenia Praktycznego – Jerzy Jabczuga.

Nad prawidłowym przebiegiem zawodów czuwała Komisja Sędziowska w składzie: Czesław Polasz, Maciej Tutak i Mariusz Siłka.

Turniej rozgrywano w trzech konkurencjach: 2 drużynowych (strzelanie z broni pneumatycznej i broni kulowej KBKS) oraz 1 indywidualnej.

Zawody miały bardzo zacięty i wyrównany przebieg, a zawodnicy prezentowali wysoki poziom umiejętności strzeleckich. Swych umiejętności strzeleckich próbowali również zaproszeni goście i organizatorzy, osiągając wysokie wyniki. Zawodnicy rywalizujący w trzyosobowych zespołach najpierw strzelali z broni pneumatycznej z pozycji stojącej na strzelnicy 25 metrowej. Następnie rywalizowali na strzelnicy 50 metrowej, gdzie strzelali z broni kulowej KBKS z pozycji leżącej.

W rywalizacji z broni pneumatycz-

nej indywidualnie najlepsze wyniki uzyskali: Dariusz Kubalski (Oddział Staszów) – 67 pkt, Jacek Więckowski (Oddział Rytwiany) – 63 pkt, Marek Morawski (Klub Młodego Nauczyciela) – 61 pkt. W rywalizacji drużynowej kolejność była następująca: I miejsce zajęła drużyna Klubu Młodego

Reprezentacja Oddziału ZNP w Staszowie wraz z prezesem.

Nauczyciela (Paweł Szczepaniak, Marek Morawski, Mariusz Śledź) – 166 punktów, II miejsce Oddział Rytwiany (Zbigniew Koterski, Jacek Więckowski, Marek Woś) – 155 punktów i III miejsce Oddział Staszów (Dariusz Kubalski,

Odnaczeni działacze ZNP.

Edward Drózd, Mirosław Ramos) – 144 punkty.

Na strzelnicy kulowej indywidualnie najlepsze wyniki uzyskali: Grzegorz Maciąg (Oddział Starachowice) – 74 pkt, Zbigniew Koterski (Oddział Rytwiany) – 70 pkt, Mariusz Śledź (Klub Młodego Nauczyciela) – 66 pkt. W klasyfikacji drużynowej I miejsce zajęła ponownie drużyna Klubu Młodego Nauczyciela z wynikiem 175 punktów, II miejsce drużyna z Rytwian z wynikiem 150 punktów i III miejsce drużyna ze Stara-

chowic z wynikiem 135 punktów.

Pośród uczestników wyłoniono 5 zawodników z najlepszymi wynikami, którzy spotkali się ponownie na strzelnicy 50 metrowej, gdzie rywalizowali o pierwsze miejsce. Indywidualnie pierwsze miejsce zdobył Mariusz Śledź (Klub Młodego Nauczyciela), II miejsce Jacek Więckowski (Rytwiany), III miejsce Zbigniew Koterski (Rytwiany), IV miejsce Dariusz Kubalski (Staszów) i V miejsce Marek Morawski (Klub Młodego Nauczyciela).

Zwycięskie drużyny oraz najlepsi strzelcy otrzymali puchary i dyplomy. Ponieważ organizatorzy połączyli Turniej Strzelecki z obchodami Dnia Edukacji Narodowej, podczas uroczystego podsumowania zawodów, zasłużonym działaczom ZNP z terenu Miasta i Gminy Staszów wręczono „Złote Odznaki ZNP”. Zarząd Główny ZNP przyznał Złote Odznaki: Mariuszowi Brudkowi, Jerzemu Cubrowi, Wiesławie Czerwicz, Joannie Kmiecik, Urszuli Kogut, Annie Kuczyńskiej i Barbarze Szaraniec.

Burmistrz Miasta i Gminy Staszów Andrzej Iskra pogratulował odznaczonym związkowcom i uczestnikom Turnieju osiągnięć oraz przekazał wszystkim obecnym najlepsze życzenia z okazji niedawno obchodzonego Dnia Edukacji Narodowej.

Zarówno uczestnicy Turnieju jak i zaproszeni goście byli pod dużym wrażeniem obiektów sportowych i zaplecza gastronomiczno – socjalnego jakim dysponuje Zespół Szkół im. St. Staszica w Staszowie.

- Uzgodniliśmy z Wandą Kołtunowicz i dyrektorem Izydorem Grabowskim, że w przyszłym roku odbędą się w Staszowie na bazie obiektów Zespołu Szkół dwie imprezy: II Świętokrzyski Turniej Strzelecki i Mistrzostwa Polski w tenisie stołowym nauczycieli – mówi prezes Zbigniew Błasiński. Będzie to bardzo dobra promocja Związku Nauczycielstwa Polskiego w środowisku, bowiem na Mistrzostwa Polski oprócz zawodników przyjadą również władze związkowe z prezesem Sławomirem Broniarzem na czele. Jest oczywiste, że tej rangi impreza będzie również świetną promocją naszego miasta, powiatu i Zespołu Szkół w Staszowie- dodaje Zbigniew Błasiński.

Dariusz Kubalski

POGOŃ WICEMISTRZEM ROZGRYWEK

Zakończyła się runda jesienna rozgrywek o mistrzostwo IV ligi. Staszowska Pogoń, która jest beniaminkiem rozgrywek, uplasowała się na drugim miejscu. Jest to znakomity wynik, bowiem jeszcze w lipcu udział naszej drużyny w rozgrywkach czwartoligowych stał pod znakiem zapytania. Jednak dzięki determinacji działaczy oraz władz samorządowych udało się skompletować skład, który sięgnął po tytuł wicemistrzowski. Na uwagę zasługuje fakt, że większość piłkarzy grających w Pogoni to jej wychowankowie. Śmiało można powiedzieć, że jest to nasza staszowska drużyna.

W 15 meczach rozegranych w rundzie jesiennej Pogoń odniosła 10 zwycięstw, odnotowała 3 remisy i doznała tylko 2 porażek. Drużyna zgromadziła 33 punkty, strzeliła 36 bramek, a straciła 10. Najwięcej bramek dla Pogoni strzelili: Tomasz Strzałka – 12 (wicelider klasyfikacji strzelców) i Dariusz Anduła – 7. Najwyższe ligowe zwycięstwa odniosła Pogoń w meczach: z Wisłą Sandomierz 8:1, Lubrzanką Kajetanów 6:1, Neptunem Końskie 5:1. Jako pokonani nasi piłkarze schodzi po meczach z Orliczem Suchedniów 1:3 i Poniżem Nidą Pińczów 0:3.

Wicemistrzostwo wywalczyła drużyna grająca w składzie: Tomasz Borkowski, Wiktor Wójcicki - bramkarze, Mariusz Starba, Norbert Kula, Damian Krakowiak, Krzysztof Nalepka, Karol Rozegnał, Rafał Merchut - obrońcy, Janusz Kaczówka, Piotr Matyja, Piotr Malec, Karol Walasek, Artur Walasek,

Tomasz Siczek, Konrad Cebula - pomocnicy, Dariusz Anduła, Tomasz Strzałka, Mariusz Koronkiewicz - napastnicy. Trenerem drużyny jest Witold Złotnik, a asystentem trenera Janusz Batugowski.

Po zakończeniu tego sezonu nastąpi reorganizacja rozgrywek. Mistrz IV ligi świętokrzyskiej zmierzy się w barażach z mistrzem IV ligi małopolskiej o miejsce w nowej II lidze. Zespoły, które uplasują się na miejscach od 2 do 6 w sezonie 2008/2009 występować będą w nowej III lidze. Pozostałe drużyny grać będą w nowej IV lidze.

Naszemu piłkarzom życzymy równej udanej rundy wiosennej i powodzenia w walce o mistrzowską koronę.

Dariusz Kubalski, fot. M. Sobieniak

BIEG JESIENI W GOLEJOWIE

Uczestnicy biegów. Fot. Paweł Boroń

Blisko 130 osób wzięło udział w „Biegu Jesieni”, zorganizowanym w ramach ogólnopolskiej akcji Polska Biega, który odbył się 29 września. Licząca 3,25km trasa prowadziła leśnymi drogami i ścieżkami wokół jezior w Golejowie.

Najmłodszy biegacze, którzy stanęli na starcie reprezentowali pierwsze klasy

szkół podstawowych, a najstarszym zawodnikiem był 52-letni Sławomir Migalski.

Mimo, że za zwycięstwo w biegu nie przewidziano specjalnych nagród, rywalizacji między uczestnikami nie brakowało. Jako pierwszy linię mety przekroczył Damian Noga, tuż za nim przybiegli Grzegorz Borek oraz Dawid Macias.

Każdy z uczestników otrzymał pamiątkowy certyfikat oraz drobne upominki ufundowane przez organizatorów: Urząd Miasta i Gminy w Staszowie, Nadleśnictwo Staszów oraz Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Po biegu odbył się pokazowy mecz siatkówki plażowej w wykonaniu mistrzów Europy i Świata do lat 20, mistrzów Polski Jakuba Szałankiewicza i Michała Kądzioły. Ich rywalami była

para Marcin Golonka/Marek Leźnicki.

Po meczu odbyła się skromna uroczystość na której Burmistrz Staszowa Andrzej Iskra wręczył zawodnikom oraz trenerowi kadry narodowej Czesławowi Kolpie, podziękowania za to, że swoimi sukcesami sportowymi w kraju i za granicą rozślawiają ziemię staszowską.

OSiR

Pokazowy mecz siatkówki plażowej w wykonaniu mistrzów.

WYNIKI LETNICH IGRZYSK LZS

W Łopusznie odbyły się Wojewódzkie Letnie Igrzyska LZS. W igrzyskach startowała ponad 130-osobowa reprezentacja miast i gmin z powiatu staszowskiego - Staszowa, Połańca, Rytwian, klubów sportowych i szkół - ZSR Sichów, LO Staszów, ZSE Staszów, ULKS Czajków, LKS „Delfin” Połaniec, LZS Staszów i OSiR Staszów.

W klasyfikacji generalnej powiatów I miejsce zdobył powiat staszowski wyprzedzając powiaty kielecki, skarżyski, włoszczowski, pińczowski, koński, buski i jędrzejowski.

W klasyfikacji miast i gmin I miejsce zajęły Rytwiany, na II miejscu uplasował się Staszów.

Wyniki indywidualne:

I miejsce - Grzegorz Gromny (pchnięcie kulą, ZSR Sichów)

I miejsce - Marcin Karaś (podnoszenie odważnika waga do 60kg, ZSR Sichów)

I miejsce - Magdalena Głowniak (skok w dal, LKS „Delfin” Połaniec)

II miejsce - Andrzej Karaś (podnoszenie odważnika waga powyżej 80kg, ZSR Sichów)

II miejsce - Tomasz Godzwon (podnoszenie odważnika do 70kg, ZSR Sichów)

II miejsce - Magdalena Głowniak (100m, LKS „Delfin” Połaniec)

II miejsce - Magdalena Rugała (rzut kulą, ZSE Staszów)

III miejsce - Michał Lalewicz (podnoszenie odważnika do 80kg, ZSR Sichów)

III miejsce - Tomasz Maj (100m, ZSR Sichów)

IV miejsce - Paweł Gawroński (800m, LKS „Delfin” Połaniec)

IV miejsce - Anna Para (kula, ZSR Sichów)

IV miejsce - Tomasz Maj (skok w dal, ZSR Sichów)

V miejsce - Maciej Jońca (kula, LO Staszów)

V miejsce - Tomasz Lech (1500m, ZSR Sichów)

VI miejsce - Paweł Kot (100m, LKS „Delfin” Połaniec)

VI miejsce - Bartłomiej

Mazur (400m, ZSR Sichów).

Wyniki gier zespołowych:

piłka siatkowa mężczyzn - II miejsce LZS Staszów, VI miejsce ZSR Sichów

piłka siatkowa kobiet - II miejsce LO Staszów

piłka ręczna kobiet - I miejsce ULKS Czajków, IV miejsce ZSR Sichów

piłka ręczna mężczyzn - II miejsce ZSR Sichów, IV miejsce Gimnazjum Sichów, V miejsce LO Staszów

koszykówka kobiet - III miejsce ZSE Staszów, IV miejsce ZSR Sichów, VI miejsce ZSE Staszów

koszykówka mężczyzn - I miejsce LKS „Delfin” Połaniec, III miejsce LO Staszów, VI miejsce ZSR Sichów

Punktacja zespołowa klubów i szkół:

lekka atletyka - III miejsce ZSR Sichów, VI miejsce LKS „Delfin” Połaniec

przeciąganie liny mężczyzn - I miejsce ZSR Sichów

przeciąganie liny kobiet - III miejsce ZSR Sichów

podnoszenie odważnika

- I miejsce ZSR Sichów

W ogólnej klasyfikacji klubów LZS/LKS i szkół I miejsce zajął ZSR Sichów, na II miejscu uplasowało się LO Staszów.

Opiekunami zespołów byli: Maciej Jońca (LO Staszów), Michał Lalewicz i Ewa Wołowicz (ZSR Sichów), Sławomir Szydłowski (LKS „Delfin” Połaniec), Barbara Rżana (ULKS Czajków), Bartosz Jabłoński (ZSE Staszów).

Powiatowe Zrzeszenie LZS w Staszowie serdecznie dziękuje za pomoc w udziale reprezentacji powiatu w Wojewódzkich Letnich Igrzyskach Sportowych w Łopusznie Staroście i Wicestaroście Staszowskiemu, Burmistrzom Miast i Gmin Staszowa i Połańca, Dyrektor Zespołu Szkół Rolniczych w Sichowie oraz Dyrektorowi Ośrodka Sportu i Rekreacji w Staszowie.

Henryk Miśkiewicz
Wiceprzewodniczący
Powiatowego
Zrzeszenia LZS

STASZOWEM ZAWŁADNĘŁA PIŁKA RĘCZNA

Przez trzy dni (17-19 października) w halach OSiR i Liceum Ogólnokształcącego odbywały się rozgrywki Małej Ligi Piłki Ręcznej. Organizatorem tego największego w Polsce turnieju piłki ręcznej dla młodzieży jest fundacja „Vive - Serce Dzieciom”.

Jako pierwsza swoje mecze rozegrała grupa gimnazjalna. Najlepiej spisała się drużyna ze Staszowa, która wygrała wszystkie swoje mecze i wraz z gimnazjalistami z Kielc awansowała do dalszego etapu rozgrywek.

Szkoły ponadgimnazjalne rywalizowały w hali LO i to właśnie tam padł pierwszy remis w tym sezonie - punktami podzieliły się drużyny z Buska i Kielc.

Najwięcej dramaturgii było w meczu LO Staszów z ZSP nr 3 z Końskich. Prowadzenie zmieniało się co chwila, a o zwycięstwie gospodarzy zadecydowała bramka zdobyta w ostatniej sekundzie spotkania.

W piątkowe przedpołudnie do rozgrywek przystąpiły drużyny szkół podstawowych. Najslabiej wypadła debiutująca w rozgrywkach drużyna z Sadowia, w której po raz pierwszy w historii turnieju wystąpiła szczypiornistka - Magda. Pozostałe zespoły zdobyły po 4 punkty i o awansie decydował lepszy bilans bramek. Wysoko przegrany mecz z Kielcami spowodował, że gospodarze (Staszów nr 3) pożegnali się z turniejem.

Wyniki - szkoły podstawowe
Kielce 25 - Staszów 3 9:1 (5:1), Kielce 25 - Sadowie 3:2 (2:1), Sandomierz 1 - Kielce 25 9:6 (6:3), Sandomierz 1 - Sadowie 13:2 (10:0), Staszów 3 - Sandomierz 1 9:5 (4:2), Staszów nr 3 - Sadowie 8:4 (2:1)

Awans: Sandomierz 1 i Kielce 25 Najwięcej bramek: Tomasz Głód (Staszów) - 13

Gimnazja
Staszów 1 - Kielce 16 13:8 (7:4), Staszów 1 - Szerzawy 18:1 (6:0), Staszów 1 -

Sichów Duży 15:5 (8:4), Kielce 16 - Sichów Duży 12:9 (8:2), Kielce 16 - Szerzawy 13:7 (6:0), Sichów Duży - Szerzawy 23:4 (11:2)

Awans: Staszów 1 i Kielce 16

Najwięcej bramek: Jakub Zdrojkowski (Sichów) - 16

szkoły ponadgimnazjalne
ZSP 3 Końskie - ZSTiO Busko 12:5 (3:2), ZSP 3 Końskie - LO Końskie 15:5 (6:3), ZSP 3 Końskie - ZSP 2 Kielce 7:6 (3:2), ZSP 2 Kielce - LO Staszów 14:9 (7:2), ZSP 2 Kielce - LO Końskie 16:9 (8:4), ZSTiO Busko - ZSP 2 Kielce 12:12 (6:7), ZSTiO Busko - LO Staszów 10:5 (6:4), ZSTiO Busko - LO Końskie 11:10 (5:5), LO Końskie - LO Staszów 11:5 (6:2), LO Staszów - ZSP 3 Końskie 12:11 (6:6)

Awans: ZSP 3 Końskie i ZSP 2 Kielce
Najwięcej bramek: Wojciech Budkowski (Busko) i Filip Krawczyk (ZSP 3 Końskie) - 19

OSiR

CHCĘ URODZIĆ ZDROWE DZIECKO – NIE PIJĘ

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi kampanię, informacyjną celem której jest zmniejszenie liczby kobiet pijących w czasie ciąży oraz zwiększenie wiedzy na temat negatywnego wpływu alkoholu na płód.

Głównym przekazem kampanii jest informacja, że nie ma bezpiecznej dawki alkoholu w ciąży, a każda jego ilość wiąże się z ryzykiem uszkodzenia płodu. Kampania ma na celu zachęcić kobiety do całkowitej abstynencji w okresie ciąży.

Do kampanii zgłosiło się ponad 600 podmiotów. Również nasza Gmina Staszów przystąpiła do ogólnopolskiej kampanii edukacyjnej „Cięża bez alkoholu”, pragnąc w ten sposób uświadomić kobiety będące w ciąży, przyszłe mamy czy kobiety karmiące piersią o tak ogromnych i nieodwracalnych skutkach spożywania alkoholu.

Jeśli kobieta w ciąży pije alkohol, dziecko pije razem z nią. Pół godziny po spożyciu alkoholu, jego stężenie we krwi dziecka jest takie samo, jak we krwi matki.

Badania dowiodły, że kobiety w ciąży i w okresie karmienia piersią w trosce o zdrowie swojego dziecka, w ogóle nie powinny pić alkoholu. Niestety, wyniki badania przeprowadzonego przez PBS na zlecenie PARPA w 2005 roku nie są zadowalające. Okazuje się, że:

•Co trzecia kobieta (33%) w wieku prokreacyjnym (18-40 lat) piła alkohol w

czasie ciąży;

•Niemał dwie trzecie kobiet w ciąży nie było ostrzeganych przez lekarzy przed negatywnymi konsekwencjami picia alkoholu w czasie ciąży;

•Zdecydowana większość badanych (88%) jest zdania, iż nawet niewielka ilość alkoholu wypitego przez kobietę w ciąży może mieć negatywny wpływ na zdrowie jej dziecka ;

•Kobiety, które w trakcie ciąży nie spożywały alkoholu, w większości (93%) uznają, że picie alkoholu w czasie ciąży jest szkodliwe dla dziecka, podczas gdy w grupie kobiet, w której zdarzało się spożywać alkohol, gdy były w ciąży pogląd ten podziela niewiele ponad połowa (53%).

Każda ilość alkoholu, nawet lampka wina lub okazjonalnie wypity drink działa toksycznie na rozwijające się w łonie matki dziecko. Im większa ilość alkoholu, tym większe jest ryzyko poważnych uszkodzeń. Alkohol może być przyczyną:

•Zaniżonej wagi urodzeniowej i długości ciała dziecka;

•Uszkodzeń mózgu (problemy z pamięcią, trudności w uczeniu się, problemu z koordynacją ruchów, zaburzenia emocjonalne);

•Zmniejszenie odporności dziecka na choroby;

•Zaburzenia ogólnego rozwoju dziecka;

•Wielu innych, trudnych do rozpoznania uszkodzeń;

W skrajnej formie u dzieci, których matki piły alkohol podczas ciąży, może dojść do powstania zespołu charakterystycznych objawów, spowodowanych działaniem alkoholu na rozwijający się mózg, PŁODOWEGO ZESPOŁU ALKOHOLOWEGO – FAS. Jego objawy to:

•Upośledzenie wzrostu (zarówno przed, jak i po urodzeniu),

•Trwałe uszkodzenia mózgu,

•Charakterystyczne zniekształcenia twarzy (małe oczodoły, krótki nos, płaska środkowa część twarzy, wąska górna warga, mała żuchwa).

Dziecko w łonie matki jest chronione przed szkodliwym wpływem wielu czynników toksycznych i drobnoustrojów. Ale nie przed alkoholem! Cząsteczki etanolu zawartego w alkoholu bez problemu przenikają przez łożysko. Dlatego pamiętajmy:

Nawet najmniejsza ilość alkoholu wypita w ciąży – w tym kieliszek czerwonego wina czy jedno piwo – stanowi zagrożenie. Dlatego specjaliści zalecają, aby kobiety spodziewające się dziecka zrezygnowały w ogóle z picia alkoholu – **WYBIERZ DZIEWIĘĆ MIESIĘCY BEZ ALKOHOLU!**

Informacje materiały nt. kampanii i zagadnień, jakie porusza można uzyskać w GKRPA w Staszowie (w Wydziale Edukacji) i Klubie Abstynenta „Strumyk” w Staszowie ul. Długa 54.

*D. Batóg
GKRPA w Staszowie*

RYCERZE NA WIZJI

W dniu 29 października br. gościła w Staszowie ekipa Programu TVP 3 z Kielc. Tego dnia realizowano przez kilka godzin program telewizyjny na temat patriotyzmu wśród młodzieży. W programie wzięła udział Chorągiew Rycerstwa Ziemi Staszowskiej, która działa jako sekcja Staszowskiego Ośrodka Kultury od 8 lat (bez 2 miesięcy). Najpierw kręcono sceny na staszowskim cmentarzu parafialnym przy grobie por. Aleksandra Cugowskiego, którym od tego roku opiekują się staszowscy rycerze. Por. Cugowski (wujek wokalisty „Budki Suflera” Krzysztofa Cugowskiego) był oficerem kwatermistrzowskim w I batalionie 2 Pułku Piechoty Legionów w Staszowie. Zmarł tragicznie w dniu 2 grudnia 1933 r. w wieku 45 lat. Najprawdopodobniej przybył do Staszowa wraz z całym batalionem już w 1923 r

z Pińczowa, skąd wywodzą się korzenie rodziny Cugowskich.

Młodzi rycerze wypowiadali się na temat swej historycznej pasji, osiągnięć na polu działalności w chorągwi, planów na przyszłość. Następnie kręcono sceny pod Pałacem Łazienkowskim, gdzie rycerze zaprezentowali pokaz walk na szable. Tam też wypowiadali się na temat autorytetów, rozumienia patriotyzmu, swych życiowych celów, poglądów na obecną rzeczywistość. Ostatnie sceny kręcone były w stylowych wnętrzach Pałacu, gdzie odbył się pokaz dawnych tańców. Program „Lekcja historii” wyemitowany był w dniu 20 listopada.

Udział w programie był dużym przeżyciem dla staszowskich rycerzy, pozwolił im zobaczyć techniczne kulisy realizacji programu i był swoją nagrodą za wieloletnie, społeczne

uczestnictwo w Staszowskiej formacji rycerskiej. Warto nadmienić, że oprócz grobu A. Cugowskiego staszowscy rycerze dbają o stary grób na cmentarzu w Wiśniowej oraz bezimienną mogiłę żołnierza z kampanii wrześniowej w Lasach Rytwiańskich. Aktywnie włączyli się też w akcję przenoszenia na staszowski kirkut macew, znalezionych w różnych miejscach.

Paweł Ciepiela

„PARTYZANCKIE DUKTY” OKIEM DRUŻYNOWEGO

Dzień pierwszy

Wyruszyliśmy nastawieni bojowo-
co tam 20 km.! Koło Turska Małego
młodzi zaczęli nieśmiało przebąkiwać o
odpoczynku. Z ulgą rzucili się na ziemię
w Zamczysku. Wędrowka przez coraz
ciemniejszy las, błoto, wystające korzenie,
brak pewności co do obranego kierunku-
dreszczyk emocji. Niektórzy zaczynają
narzekać na buty. Pytanie powtarzające się
z coraz większą częstotliwością: „Druhu,
daleko jeszcze? I moja niezmienna odpow-
wiedź: Daleko”.

Ciemno. Zaczyna kropić. Docieramy do
Trzcianki - odpoczynek, chwila skupienia.
Patrzemy na pomnik. Słuchamy gawędy.
Wędrujemy dalej. Któryś z chłopców

zauważa, że idziemy tak
samo jak kiedyś partyzanci
z plecakami, w niewygod-
nych butach, głodni, w deszczu, zmęczeniu.
Po trzeciej godzinie wędrowania zdecy-
dowany kryzys, desperackie decyzje o
pozostaniu w rowie, pod drzewem. Ci
wygodniejsi myślą o noclegu w mijanych
domostwach. Udaję, że nie słyszę tych
narzekań. Dochodzimy do wału wiśla-
nego-wszyscy rozkładają się w wysokiej
trawie-podejrzewam, że najchętniej by tu
zostali. Jemy, zaczyna padać. Informacja,
że już niedaleko, podrywa drużynę z
chaszczy. Krok sprężysty, niektórzy coś
śpiewają, żartują. Światła Lipnika witamy
z radością, wyciągamy nogi, bo Osiek już
tuż, tuż.

Hura - bez wykrzyknika - bo to ostatek
sił. Ale przecież doszliśmy! Pięć godzin

Ostatni dzień rajdu.

wędrowki to wyczyn dla tych młodszych
(starsi się nie przyznają - chyba też dostali
w kość). Trochę się martwiłam przed wy-
ściem, ale jeszcze raz się sprawdzili. Nie
na darmo nazywają się „Łaziki”. Młodzi
pokazali, że dadzą radę na Rajdzie Świę-
tokrzyskim.

Grzegorz Basiński

W dniu 14 listopada 2007 roku w
Zespole Szkół Nr 2 w Staszowie odbyło
się spotkanie z funkcjonariuszami cel-
nymi oraz koordynatorami ds. CITES
(Convention on International Trade In
Endangered Species of Wild Fauna and

LEKCJE Z CELNIKAMI

Flora) Izby Celnej w Warszawie i Kiel-
cach. Hasłem przewodnim spotkania
było: „Nie wspieraj przemytu”.

Jednym z zadań realizowanych
przez Służbę Celną jest kontrolowanie
przewożonych towarów i wychwyty-
wanie nielegalnego przemytu zagro-
zonych wyginieciem gatunków zwierząt
i roślin. Środkiem zmierzającym do
eliminacji szarej strefy przemytu oraz
nielegalnego handlu, a co za tym idzie
ochrony ginących gatunków jest podno-
szenie świadomości potencjalnych ich
nabywców. Biorący udział w spotkaniu
uczniowie dowiedzieli się jak można

chronić ginące gatunki oraz dlaczego
każdego dnia z naszej planety znikają
bezpownownie trzy kolejne gatunki zwi-
erząt? Wszyscy z uwagą i zaciekawieniem
słuchali prowadzących. Elementem
kończącym prezentację było oglądanie
zatrzymanych przez celników okazów
zwierząt zagrożonych oraz różnych
pamiątek pochodzenia zwierzęcego
(np. torebka z krokodyla, buty ze skóry
węża, skorupy żółwia). Na zakończenie
wszyscy uczniowie otrzymali drobne
upominki oraz słodycze.

*Edyta Brożyna, Anna Łokieć,
Ewa Marek*

OCALILI ŻYDOWSKIE MACEWY

W dniu 16 listopada br. rycerze
Chorągwi Ziemi Staszowskiej przenie-
śli na staszowski kirkut 10 macew (nie-
które całe, inne uszkodzone). Macewy
te pochodzą z nadbrzeża rzeki Czarnej
i odkupione zostały od osób prywat-
nych. W czasie sanitacji rzeki 3 lata
temu na wysokości dawnego budynku
nadleśnictwa, staszowscy rycerze
zauważyli fragmenty kamieni z żydow-
skimi inskrypcjami. Nie bacząc na porę
roku (był to październik), z betonową
płytą uniesioną przez dźwig wiszącą
nad ich głowami wyciągnęli z wody
macewy odwożąc je w bezpieczne
miejsce. „Macewy zabezpieczyli prze-
chowywać je w wieży przy SOK, gdzie
rycerze mają swoją siedzibę. Potem
trzy kolejne macewy odkupiłem od

osób prywatnych. Dziwi mnie trochę,
że tym ludziom przez kilkadziesiąt lat
nie przeszkadzały one jako materiał
do utwardzania podwórek. Ale bez
problemu zgodzili się je odsprzedać”
- mówi kasztelan Chorągwi Rycer-
stwa Ziemi Staszowskiej Pan Paweł
Ciepiela.

W konsultacji z panią Weroniką
Litwin z Fundacji Ochrony Dzie-
dztwa Żydowskiego w Warszawie,
w dniu 16 listopada macewy zostały
przewiezione na kirkut samochodem
PGKiM w Staszowie. Po zaspach, w
trzy stopniowym mrozie dwaj rycerze
Łukasz Gołęba i Andrzej Szaniawski
z Zespołu Szkół im. S. Staszica w Sta-
szowie przenieśli na własnych rękach
kilkudziesięcio kilogramowe płyty

na kirkut. Tam zostały oczyszczone i
zabezpieczone. Cała akcja przeprowa-
dzona została nieodpłatnie, bowiem
potraktowano ją w kategoriach czysto
honorowych. Przeniesienie macew
jest jednym z elementów akcji rycerzy
polegającej na opiece nad grobami.
Inskrypcje na nagrobkach czekają na
odczytanie. Dopiero wtedy kilka ano-
nimowych osób pochodzenia żydow-
skiego odzyska swoją tożsamość.

EM

SPRAWIEDLIWYM Z ZIEMI STASZOWSKIEJ

PAMIĘCI WSZYSTKICH POLAKÓW MIESZKAŃCÓW ZIEMI STASZOWSKIEJ RATUJĄCYCH W LATACH II WOJNY ŚWIATOWEJ ŻYDÓW, KTÓRYCH NIEMIECCY FASZYŚCI SKAZALI NA ZAGŁADĘ

SPRAWIEDLIWI WŚRÓD NARODÓW ŚWIATA

Andrzej Dajtrowski, Anna Dajtrowska, Leokadia Dajtrowska, Maria Dajtrowska, Władysław Dobrowolski, Stanisław Dobrowolski, Zofia Dobrowolska, Janina Dyl, Michał Dyl, Maria Hara, Maria Gawel, Szczepan Gawel, Franciszek Korczak, Mieczysław Korczak, Czesław Kubik, Jan Rogala, Bronisław Rzepecki, Maria Szczecińska, Jerzy Szczeciński, Wikotria Szumielewicz, Stanisław Szumielewicz, Regina Szlęzak-Gawlak, Antoni Tutak

Taki napis widnieje na tablicy odsłoniętej 8 listopada br. w Staszowie.

Z inicjatywą stworzenia tej pamiątkowej tablicy wyszło Staszowskie Towarzystwo Kulturalne.

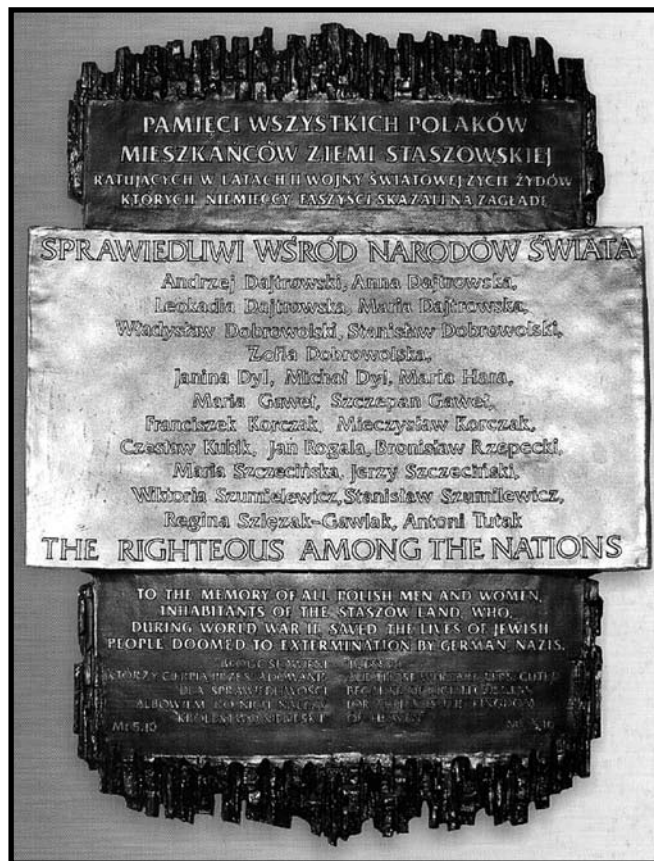
Tego dnia na sali konferencyjnej UMiG odbyło się sympozjum na temat Zasłużonych, gminy żydowskiej, życia jej członków w naszym mieście oraz likwidacji tej społeczności w 1942 roku przez Niemców hitlerowskich.

Sympozjum miało na celu oddanie hołdu ludziom, którzy w obliczu śmiertelnego zagrożenia jakie skierowane było do drugiego człowieka, potrafili często z narażeniem własnego życia i swoich najbliższych pomagać, ratować osoby zagrożone. Uczestników sympozjum powitał Henryk Albera prezes STK. Lucjan Zaczkowski w słowie wstępnym powiedział „Polacy jako pierwsi stanęli do walki z wojskami hitlerowskimi, a ludność polska na Ziemi Staszowskiej walczyła w oddziałach partyzanckich. Jednak, gdy zaszła potrzeba ratowania życia swoich sąsiadów narodowości żydowskiej pomagali im z narażeniem własnego życia. Za taką postawę za szacunek dla osób pomagających ludziom w potrzebie po zakończeniu II wojny światowej powstał w Izraelu - instytut YAD VASHEM, który zarazem tytułem oraz medalem „Sprawiedliwy wśród narodów świata” uhonorował osoby jakie pomagały Żydom przetrwać ciężkie dla nich czasy wojny.

Słowo na uroczystości odsłonięcia tablicy ku czci Sprawiedliwych od Jacka Goldfarba potomka staszowskich Żydów przeczytał Leszek Tyboń członek Polskiej Rady Chrześcijań i Żydów. Zwrócił się również z podziękowaniami do Społecznego Komitetu Budowy Tablicy w skład, którego weszli: Henryk Albera - przewodniczący, Lucjan Zaczkowski, Edyta Utnik, Anna Dudajek, Kazimierz Sztaba, Damian Sierant i Andrzej Kruzel.

Odniesieniem uhonorowano 23 osoby pochodzące z ziemi staszowskiej, których imiona i nazwiska umieszczone zostały na odsłoniętej tablicy.

Przedstawione referaty i wystąpienia przypominały tragiczną historię sprzed 65 lat. Przypomniano wydarzenia likwidacji getta w Staszowie. W trakcie sympozjum naukowego referaty prezentowali: Dariusz Kubalski „Dzieje staszowskich Żydów - rys historyczny” (którego przedruk prezentujemy w tym numerze Monitora Staszowskiego), Marek Maciągowski opowiadał o historii i idei odznaczenia „Sprawiedliwi wśród narodów świata”, natomiast Weronika Litwin z Fundacji Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego przedstawiła m. in. działania jakie podejmowała dotychczas

Tablica pamiątkowa „Sprawiedliwi Wśród Narodów Świata”.

Na staszowskim kirkucie uczczono pamięć pomordowanych Żydów w czasie okupacji.

Fundacja na rzecz zachowania relikwów kulturowych społeczności żydowskiej.

Część artystyczna została rozpoczęta wierszem Wiesława Kota, cytowanym przez autora. Uczniowie LO im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego pod kierunkiem Katarzyny Pierścińskiej przedstawili aranżację sztuki Ernesta Brylla pt. „Dybuk”, która opowiadała o cierpieniu narodu żydowskiego i potrzebie pojednania narodów. Po jej zakończeniu zebrani przeszli pod budynek starostwa powiatowego, gdzie dokonano uroczystego odsłonięcia tablicy.

Na zakończenie uroczystości uczestnicy wzięli udział we wspólnej modlitwie ekumenicznej na staszowskim kirkucie.

EM

DZIEJE STASZOWSKICH ŻYDÓW – RYS HISTORYCZNY

DARIUSZ KUBALSKI

Osadnictwo żydowskie w Staszowie do II wojny światowej

Żydzi przybyli do Staszowa najprawdopodobniej na początku XVI wieku, gdy osada otrzymała prawo do odbywania jarmarków. Przywilej, nadany przez króla Zygmunta I Starego w 1525 roku, stanowił podstawę do tego, aby Staszów traktować w kategorii miasta. Najstarszym dokumentem, potwierdzającym obecność starozakonnych w Staszowie, jest rejestr podatkowy pochodzący z 1578 roku. Żydzi stanowili wówczas niezbyt jeszcze liczną grupę mieszkańców. Szacuje się, że pod koniec XVI wieku na 600 mieszkańców około 50 było Żydami.

Na początku XVII wieku część Żydów została zmuszona do opuszczenia miasta. Stało się tak za sprawą procesu Żyda Szmula oskarżonego o mord rytualny. Żydów skazano na banicję, a ich dobra zostały skonfiskowane i przekazane na budowę wieży kościelnej przy świątyni p.w. św. Bartłomieja oraz jej wyposażenie.

Formalnie Żydzi powrócili do Staszowa w 1690 roku, kiedy to właściciel miasta, Stanisław Łukasz Opaliński, wyraził zgodę na ponowne ich osiedlenie się. Na czele tej odnowionej gminy stanął rabin Szmuel Landan. 2 maja 1718 roku właścicielka miasta, Elżbieta Sieniawska, oficjalnie nadała Żydom prawo osiedlenia się w mieście oraz wybudowania bożnicy i kirkutu. Następny dokument potwierdzający przywileje staszowskiej gminy żydowskiej wydał w 1772 roku kolejny właściciel miasta, książę August Aleksander Czartoryski. Później przywileje aprobowali następni właściciele dóbr staszowskich Izabela Lubomirska, Adam i Alfred Potoccy.

W początkach XVIII wieku starozakonni stanowili 15% ogółu mieszkańców. Zamieszkiwali oni Rynek i przylegające do niego ulice: Krakowska, Dolno-Rytwiańską i Górno-Rytwiańską. W 1765 roku w mieście mieszkało 609 Żydów, a w 1857 roku było ich już w mieście 3 303, co dawało im 64% ogółu mieszkańców. W roku 1913, a więc przed wybuchem I wojny światowej, Żydzi mieszkający

w Staszowie liczyli 7 644 obywateli, co stanowiło 67,8% ogółu mieszkańców. Tak dynamiczny przyrost ludności starozakonnej był charakterystycznym zjawiskiem, obserwowanym w całym Królestwie Polskim. Wpływ na to miały dwa czynniki: migracja ze wsi do miasta i przyrost naturalny.

W czasie I wojny światowej rosyjskie i austriackie wojska okupacyjne, dosyć

łączył ich język i ubiór, a także obyczaje i różnego rodzaju instytucje wychowawcze i samorządowe. Dlatego też Polacy i Żydzi mieszkający w takich miasteczkach jak Staszów stanowili dwa odrębne środowiska.

Staszowscy Żydzi w świetle obowiązującego prawa

Sytuacja prawna staszowskich Żydów wpisana była w system obowiązujący na ziemiach polskich w danych okresach historycznych. Od ogólnych tendencji, często skrajnych, zależało położenie ludności żydowskiej. W czasach I Rzeczypospolitej pojawiały się oskarżenia o morderstwa rytualne. Polacy podejrzewali Żydów o wykorzystywanie krwi małych dzieci chrześcijańskich do wyrabiania macy. Pierwsze takie posądzenia miało miejsce w 1610 roku, kiedy to w mieście odbył się proces

Żyda Szmula, oskarżonego o porwanie i mord rytualny na chrześcijańskim dziecku. W ramach represji córki Szmula poddano przymusowej chrystianizacji, a ogół Żydów skazano na banicję.

Jak podają akta sądowe z 1668 roku, Żydom, pozostałym mimo zakazu w Staszowie zarzucono, zagarnięcie przedmiotów liturgicznych i używanie chrześcijańskiej krwi do swych obrzędów.

W 1809 roku, kiedy to Staszów znajdował się administracyjnie w granicach Księstwa Warszawskiego, ukazał się akt prawny regulujący życie staszowskich Żydów. Prefekt powiatu staszowskiego, Kosiński lub Kurzyński, wydał rozporządzenie następującej treści:

1. Żydzi nie mają mieszkać razem z katolikami, tylko ma im być wyznaczona jedna dzielnica miasta.

2. Jeżeli chce zamieszkać w mieście, ma mieć 10 tysięcy złotych polskich gotówki lub być rzemieślnikiem lub fabrykantem.

3. Mają golić brody i chodzić w przyjętym przez mieszkańców ubraniu.

4. Umieć czytać i pisać po polsku i dzieci swe języka polskiego uczyć.

5. Klątw rabina nie wolno stosować, tylko pozwoleniem władzy.

Ówczesna właścicielka miasta księżna Elżbieta z Czartoryskich Lubomirska,

Getto w Staszowie.

brutalnie traktowały ludność żydowską. W wyniku emigracji przedwojennej i powojennej oraz bezpośrednich działań wojennych, liczba staszowskich Żydów znacznie się zmniejszyła. Nadal jednak była to najliczniejsza grupa narodowościowa, co znalazło potwierdzenie podczas pierwszego powszechnego spisu ludności z 1921 roku. Wykazał on, że na 8357 mieszkańców Staszowa 4 704 jest Żydami (56,3%). W 1939 roku, u progu II wojny światowej, w Staszowie mieszkało 9 706 osób, z czego 5 103 było Żydami. Stanowili oni w omawianym okresie 52,6%. Na przestrzeni 20-lecia międzywojennego widać spadek udziału starozakonnych w strukturze obywateli Staszowa. Taki stan rzeczy spowodowany był emigracją tej ludności głównie do Łodzi i Stanów Zjednoczonych. Zjawisko to było charakterystyczne dla całego województwa kieleckiego. Wraz z wybuchem II wojny światowej kończył się okres rozwoju staszowskiej gminy żydowskiej.

Od momentu pojawienia się Żydów w Staszowie, aż do ich zagłady, stanowili oni zwartą wspólnotę narodową o silnym poczuciu odrębności kulturowej. Kulturowali swoją historię, tradycję i religię. Ponadto poza tradycją i religią

realizując tę decyzję, wydzieliła starozakonny obszar rozciągający się od rzeki Czarnej do ulicy Gęsiej (obecnie Długiej).

Kolejne ograniczenia praw ludności żydowskiej przyniosła konstytucja z 27 listopada 1815 roku, która dawała prawo usunięcia Żydów z danego miasta. Z tego tytułu w Staszowie zabroniono Żydom zamieszkiwać przy centralnych ulicach, a w 1819 roku nakazano im przenieść kirkut poza granice miasta.

W 1822 roku, decyzją cara Aleksandra I, zlikwidowano wszystkie kahały na terenie Królestwa Polskiego. Staszowską gminę żydowską rozwiązano 1 lutego 1822 roku.

17 listopada 1845 roku Rada Administracyjna wydała zarządzenie regulujące kwestię zmiany ubioru. Zakazano starozakonnym noszenia tradycyjnego ubioru żydowskiego i nakazano ubierać się na modłę rosyjską. Ostateczne przepisy regulujące wygląd zewnętrzny Żydów wydano w roku 1851.

Położenie Żydów na terenie Królestwa Polskiego uległo zmianie dopiero w połowie 1861 roku. Na mocy proklamowanych przez Aleksandra Wielopolskiego ukazów carskich, starozakonnym dano swobodę w zakresie miejsca zamieszkania, obrotu nieruchomości, piastowania godności i stanowisk oraz zniesiono odrębne powinności podatkowe.

W dwudziestolecie międzywojennym Żydzi, stanowiący większość mieszkańców Staszowa, zamieszkiwali główne ulice miasta; Rynek, Długą, Bóźniczą, Dolno-Rytwiańską, Górno-Rytwiańską, Kościelną i Opatowską. Taki stan rzeczy istniał aż do utworzenia w Staszowie getta.

Aktywność polityczna, kulturalna i oświatowa ludności żydowskiej

Od 1866 roku, kiedy Staszów przestał być miastem prywatnym, Żydzi aktywnie włączyli się w życie społeczne miasta. W 1899 roku, wspólnie z Polakami założyli Miejską Kasę Pożyczkowo-Oszczędnościową, a w 1902 roku czynnie uczestniczyli w powoływaniu Ochotniczej Straży Pożarnej. Mieli również swoich przedstawicieli we władzach miasta. W 1920 roku wśród członków Magistratu, czyli Zarządu Miasta, jako ławnik

zasiadał Wolf Tuchman – przewodniczący staszowskiej gminy żydowskiej. Tuchman był członkiem Rady do 1928 roku, kiedy to zastąpił go kupiec Szmul Chelemer. W tym czasie w Radzie Miejskiej zasiadali jeszcze Efraim Zinger oraz Lejb Pfeferman. W latach 1927-1929 w Radzie Miejskiej zasiadali: Adam Ratinow, lekarz medycyny, Kranc Mendel – dentysta, Mordka Goldfeder, Mojżesz Pomerancblum, Wozbrot Izrael, Beniamin Tochterman, Mendel Goldfarb oraz Rywka Ajdelman. W latach 1929-1939 w Radzie zasiadali: Jakow Buchman, Izaak

Staszów, 1941 r.

Tuchman, Mordechaj Goldfeder, Abraham Nysenbaum, Szmulke Ajsenberg, Efraim Zinger oraz Szmuel Gliklich. W 1934 roku na ławnika wybrany został kupiec Lejb Pfeferman.

Na terenie Staszowa działały żydowskie partie polityczne. Jedną z nich był Bund, czyli Powszechny Żydowski Związek Robotniczy. Szansę dla Żydów Bund widział w socjalistycznej przebudowie społeczeństwa i zapewnieniu ludności żydowskiej autonomii kulturalnej i narodowej. Partia ta negowała hasło emigracji Żydów do Palestyny. Liderem staszowskiego Bundu był Cheim Cymerman.

W mieście działała również ortodoksyjna partia syjonistyczna Histadrut ha-Mizrachi (Centrum Duchowe). Partia ta na plan pierwszy wysuwała potrzebę budowy dla Żydów siedziby w Palestynie. Szczególnie aktywnie partia działała w latach 30-tych. Sukcesem jej było wysłanie do Palestyny grupy młodzieży w charakterze osadników. Do najaktywniejszych działaczy w tym okresie należeli: Abraham Nysenbaum, Szmelke Ajzenberg i Anszel Hajman.

W latach trzydziestych dużą aktywność wykazywała Żydowska Socjalno-Demokratyczna Partia Robotnicza Robotnicy Syjonu, czyli Poalej Syjon. Ta partia za nadrzędny cel stawiała sobie utworze-

nie w Palestynie niepodległego państwa żydowskiego o ustroju socjalistycznym. W Staszowie do jej działaczy należeli Jakow Buchman i Mordechaj Godfeder.

Ponadto Żydzi zakładali związki i stowarzyszenia o przeróżnym charakterze i zakresie działania. W Staszowie istniały dwa żydowskie banki: Żydowski Bank Spółdzielczy i Bank Kupiecki. Istniały żydowskie związki skupiające rzemieślników i kupców: Żydowski Związek Rzemieślniczy i Staszowski Związek Kupiecki Branży Obuwniczej. Ożywioną i cenioną działalność w środowisku prowadziła organizacja skautingu żydowskiego „Ha Szomer ha Cair (Mały Harcerz). W latach trzydziestych na jej czele w Staszowie stała Bela Zinger. Członkowie gminy żydowskiej, którzy mieli kłopoty ze zdrowiem, mogli liczyć na pomoc organizacji „Linas Hacedek” (Pomoc Chorym). Do działaczy tej organizacji należeli m.in.: Szmelke Ajzenberg, Mosze Kantor, Lajbus Fajwisz Aspis. Działała także żeńska organizacja „Dyżur Nocny”, która zajmowała się opieką społeczną.

W mieście działał żydowski Klub Sportowy „Blutz-Błyskawica”, od 1926 roku noszący nazwę „Hakoach”. Najsilniejszą sekcją tego klubu była sekcja piłki nożnej, ale obok niej młodzież mogła rozwijać swoje sportowe zainteresowania w sekcjach: tenisa, piłki ręcznej i piłki siatkowej. Przy klubie działała orkiestra dęta.

W Staszowie działały liczne żydowskie grupy teatralne. Najgłośniejszy z zespołów – Teatr Amatorski – działał przez cały okres istnienia II Rzeczypospolitej. Zasadniczo aktorzy rekrutowali się spośród uczniów chederów i bet-hamidraszów. Do tej grupy teatralnej należeli: m.in. Lejka Nudelman, Esterka Litenblum i Blimek Litenblum. Na przedstawienia przybywała również młodzież polska, a aktorzy ze swym repertuarem występowali m.in. w Chmielniku, Stopnicy, Busku i Szydłowie. Rozkwit żydowskiego życia teatralnego w Staszowie przypada na lata trzydzieste. Wystawiano wówczas przedstawienia z okazji świąt narodowych i akcji dobroczynnych. Do wyróżniających się aktorów należeli m.in.: Estera Rotenberg, Szlomo Hajman, Ajzyk Baum i Lejker Hudelman.

Naukę dzieci żydowskie rozpoczynały w 3-4 roku życia w koedukacyjnych chederach, do których uczęszczały przez

Staszów, czas okupacji.

następne 4-5 lat. Chedery mieściły się w domach nauczycieli (melamedów). Wyższy szczebel systemu edukacji stanowiły talmud-tory - religijne szkoły podstawowe utrzymywane przez gminę lub specjalne bractwa. Nauka w tych szkołach obejmowała przedmioty judaistyczne, głównie historię Żydów i języka hebrajskiego. Ci chłopcy, którzy po ukończeniu chederu podejmowali pracę, wiedzę religijną pogłębiali w bet-hamidraszach. W Staszowie istniały 3 bet-hamidrasze: jeden na ulicy Bóżnicznej, naprzeciwko synagogi, drugi na ulicy Górno-Rytwiańskiej (dziś Rytwiańska), trzeci na ulicy Dolno-Rytwiańskiej (dziś Kolejowa). W Staszowie prowadzono również dwie półwyższe szkoły talmudyczne, tzw. jeszywy. Uczyli się w nich zdolniejsi uczniowie, którzy kontynuowali tam studia talmudyczne do 19-20 roku życia. Do najwybitniejszych staszowskich nauczycieli należeli: Górzawski- wykładowca języka hebrajskiego, talmudysta Szymole Melamed i Mendel Lewowicz specjalista w zakresie Tory. Oczywiście dzieci i młodzież żydowska uczęszczała także do szkół powszechnych oraz do Koedukacyjnego Gimnazjum razem z polską młodzieżą.

Zagłada gminy żydowskiej

W nocy z 7 na 8 września 1939 roku do Staszowa wkroczyły wojska hitlerowskie. Rozpoczęła się ponura noc okupacyjna, która dla ludności żydowskiej zakończyła się jej fizyczną zagładą. W listopadzie okupanci powołali do życia ośmioosobową żydowską radę gminy, nazwaną „Judenratem”. Jej prezesem

niemal od samego początku był Efraim Zinger. 25 listopada 1939 roku na gminę żydowską nałożono pierwszą kontrybucję w wysokości 200 tys. zł. Z dużym trudem Żydom udało się zebrać żądaną sumę i dostarczyć do Sandomierza. 1 grudnia weszło w życie zarządzenie generalnego gubernatora, Hansa Franka, na mocy którego każdy Żyd powyżej 10 roku życia został zobowiązany do noszenia opaski z białego płótna z niebieską gwiazdą Dawida. W styczniu 1940 roku do Staszowa przybyło 150 esesmanów, których zadaniem była likwidacja żydowskich sklepów oraz konfiskata żydowskiego mienia i dobytku. W lipcu tego roku, zarządzeniem urzędu pracy w Ostrowcu zobowiązano wszystkich Żydów powyżej 15 roku życia do pracy przez dwa dni w tygodniu na rzecz władzy niemieckiej. Żydzi zostali zmuszeni do darmowej pracy m.in. przy osuszaniu bagien na Radzikowie. 12 września Niemcy przeprowadzili pierwszą łapankę wśród staszowskich Żydów. Aresztowano 260 osób. Spośród zatrzymanych 20 zwolniono z przyczyn zdrowotnych, a pozostałych wysłano do obozów pracy.

15 października Hans Frank wydał kolejne zarządzenie dotyczące Żydów. Jego treść dobitnie świadczyła o niemieckich planach w stosunku do starozakonnych: „(...) Żydzi, którzy bez upoważnienia opuszczają przydzieloną im dzielnicę, podlegają karze śmierci. Tej samej karze podlegają osoby, które takim Żydom świadomie dają kryjówkę. Podżegacze i pomocnicy podlegają tej samej karze jak sprawca. Czyn usiłowany karany będzie jak czyn dokonany. W lżejszych wypadkach można orzec ciężkie więzienie lub więzienie. (...)”

6 stycznia 1942 roku na rozkaz Hansa Franka przeprowadzono tzw. „akcję futrzaną”. Każdy Żyd został zobowiązany do oddania posiadanych futer. Za odmowę wykonania rozkazu groziła kara śmierci. 15 stycznia wszystkie sklepy należące do Żydów objęte zostały nadzorem komisarycznym sprawowanym przez okupanta.

Zapewne już w połowie 1941 roku Niemcy rozpoczęli przygotowania do utworzenia w Staszowie getta. Świadczy o tym fakt powołania w czerwcu tego roku żydowskiej „służby porządkowej”. Getto zostało utworzone w Staszowie na mocy rozporządzenia Hansa Franka z 15 czerwca 1942 roku. Objęło ono swym zasięgiem ulice: Złotą, Długą, Krótką, Stodolną i Bożniczą w jednej części miasta oraz Dolno-Rytwiańską,

Górno-Rytwiańską, Kąpielową i okolice garbarni mieszczącej się na tzw. Folwarkach z drugiej strony. Według niemieckiego zarządzenia główne ulice miały być „Juden-rein”. 1 lipca getto zostało zamknięte bramą na ulicy Krakowskiej przy domu Riwela Trajnos i Ben-Cyjona Rizenberga.

W sierpniu na terenie getta uruchomiono zakłady krawieckie, tzw. „szopy”, pracujące na rzecz niemieckiego wojska. 18 października w staszowskim getcie umieszczono Żydów wysiedlonych z Połańca i Osieka. Liczba mieszkańców getta przekroczyła 7 tysięcy. W staszowskim getcie najprawdopodobniej znaleźli się również Żydzi z Mielca i najbliższej jego okolicy, a liczba mieszkańców tej dzielnicy sięgnęła 9 tysięcy.

Sytuacja Żydów stała się dramatyczna. W getcie panowała ogromna ciasnota. W małych pokojach vegetowało 10-12 osób. W tej sytuacji ludność żydowska nie przejawiała większej aktywności społecznej. „Judenrat” w praktyce zawiesił swoją działalność, nie licząc prezesa Zingera, który do końca niezwykle aktywnie działał na rzecz żydowskiej gminy. Działalność kontynuowały tylko organizacje dobroczynne: Towarzystwo Ochrony Zdrowia z dr Kirszenbaumem na czele oraz „Kropla Mleka”. O tragizmie życia w getcie pisała w swoim pamiętniku 19-letnia wówczas Chawa Kestenberga, córka żydowskiego kupca Naftalego Kestenberga:

„W mieście ruch, żandarmeria, SS. Rewizje zabierają meble, towary. Jakież pogłoski, że mają strzelać i rozstrzeliwać. Zwykły powszedni strach, z tą tylko różnicą, że panika jest większa, że już są, już mają, już, już... Więc chowamy się do piwnic, do schronów. No to co, że są? Wiele razy tak było, to nic nowego. To takie codzienne, takie pospolite. A w nas serce jeszcze bije i nie chcemy zabijać siebie za życia.

Właśnie ucichło trochę. Jedni odjechali, inni poszli gdzieś pić. Uspokoilo się i getto wraca do pierwotnego wyglądu, widać już więcej ludzi ...”

Los polskich Żydów mieszkających na terenie Generalnej Guberni, a tym samym również Żydów staszowskich, został przypieczętowany rozkazem Heinricha Himmlera z 19 lipca 1942 roku wydanym do dowódcy SS i policji w Generalnej Guberni Krügera:

„Zarządzam, aby przesiedlenie całej żydowskiej ludności Generalnego Gubernatorstwa zostało przeprowadzone i ukończone do 31 grudnia 1942 r.

Staszów, rynek.

Z dniem 31 grudnia 1942 r. żadne osoby pochodzenia żydowskiego nie mają prawa przebywać w Generalnym Gubernatorstwie. Chyba, że będą się one znajdować w obozach zbiorczych w Warszawie, Krakowie, Częstochowie, Radomiu i Lublinie. Wszelkie inne prace, przy których zatrudnieni są żydowscy robotnicy muszą być do tego czasu zakończone, albo - o ile ukończenie ich nie jest możliwe - przeniesione do jednego z tych zbiorczych obozów.

Środki te są niezbędne dla przeprowadzenia etnicznego rozdziału ras i narodowości w myśl zasad nowego ładu w Europie, oraz w interesie bezpieczeństwa i czystości Rzeszy niemieckiej i strefy jej interesów” (...).

Akcja likwidacji staszowskich Żydów była odwlekana dzięki staraniom Efraima Zingera, który korumpował przedstawicieli niemieckiej administracji. Niestety 7 listopada 1942 roku okupant rozpoczął przygotowania do likwidacji staszowskiego getta. Ostatnie dni staszowskiej gminy tak wspominał Josef Goldsztajn – (...) O drugiej po południu już się widziało jak hitlerowcy gonią ostatnich Żydów z Szydłowa i Kurozwek do Staszowa. W godzinę później ten nieszczęsny transport, który składał się z około 200 osób mężczyzn, kobiet i dzieci doszedł do miasteczka. (...) Wszystkich przygnanych Żydów trzymano pod silnie uzbrojoną strażą ukraińskich bandytów na miejskim rynku, nie pozwalając nikomu na podanie nawet kubka wody. Widząc ten obraz, każdy jeden poczuł, że to samo czeka go następnego dnia. Z wielu domów dało się słyszeć rozdzierające szlochy i członkowie rodzin zaczęli się żegnać jeden z drugim. (...) Od 5 po południu miasto było okrążone i pilnowane przez Niemców, Ukraińców i polskich policjantów, aby nikt broń Boże nie mógł uciec. (...) o 10-tej wieczorem przybył do Staszowa sady-styczny oberszturmfirer Szild, komendant akcji wysiedleńczej Żydów w województwie radomskim. (...) Szild wszedł do biura policji (żydowskiej służby porządkowej), które znajdowało się w domu Herszla

Wintera, uderzył w stół i zawiadomił: w imię Hitlera, akcja wysiedleńcza Żydów staszowskich odbędzie się jutro - 8 listopada 1942 roku. Szild od razu rozkazał żydowskim policjantom powiadomić wszystkich Żydów w mieście, aby zebrali się jutro do godziny 8 rano na ringu (placu rynkowym). Kto tego rozkazu nie wykona, zostanie rozstrzelany. (...) O świcie, o godz. 6-tej mordercy odnaleźli prezesa Efraima Zingera. Odprowadzono go do domu Szmeike Ajzenberga i po zakneblowaniu mu ust, zastrzelono go. Straszliwy mord na prezesie Zingerze był sygnałem dla rozpoczęcia akcji wysiedleńczej staszowskiego żydostwa. Do 8 rano zebrano na rynku do 5 000 Żydów młodych i starych, aby rozpocząć tragiczny marsz ku śmierci. (...) O 10-tej rano zbrodniarz Szild daje rozkaz: odmaszerować! Transport składający się z około 5 000 Żydów – nasi ojcowie i matki, żony i dzieci, siostry i bracia ruszyli w ostatnią drogę pod strażą 150 morderców. Gdy tylko pierwsze szeregi weszły na ulicę Krakowską, mordercy zaczęli strzelać do tłumu (...). Jak potem przekazano, pierwszymi ofiarami byli: Naftali Tenenbaum i Dawid Rozensztok z żoną. (...) Po wymaszerowaniu naszych drogich, zarządzono uprzątnię zabitych. Straszny obraz ukazał się przed tymi ludźmi. Do godziny 1-szej zebrano 189 żydowskich zwłok z ulic, prócz tych ofiar, które nie stały się do transportu i bestialsko zostały zamordowane w swoich domach. (...) Marszruta nieszczęsnych staszowskich Żydów przebiegała przez Stopnicę, Szczucin do Bełżca- drugiej Treblinki. (...) W ciągu jednego tylko dnia zgładzona została stara, rozwinięta żydowska gmina w Staszowie. Aż do godzin popołudniowych trwała strzelanina do nieszczęsnych Żydów, którzy ukryli się w swoich domach, znalezionych potem przez morderców”.

Przy życiu Niemcy pozostawili pracowników tzw. szopy, a było ich tam ponad 600 osób. W grudniu 1942 roku zakłady te zostały zlikwidowane, a wszystkich pracowników razem z maszynami wywieziono do Poniatowej.

Na początku stycznia 1943 roku zlikwidowano getto w Sandomierzu, a Żydów wywieziono do Treblinki. W transporcie tym znalazło się wielu staszowskich Żydów. W czerwcu 1943 roku zlikwidowano staszowski oddział firmy „Emler”, która zajmowała się m.in. osuszaniem bagien na Radzikowie. Zatrudnionych tam Żydów wywieziono do Skarżyska i Radomia. W listopadzie

Getto w Staszowie, mały zakład produkcyjny.

zlikwidowano getto w Poniatowej. Jej mieszkańców, a wśród nich setki staszowskich Żydów, wywieziono do Treblinki.

Dwa tragiczne dla staszowskiej gminy żydowskiej dni – 7 i 8 listopada 1942 roku – „zwykła sobota” i „krwawa niedziela”. W ciągu tych dwóch dni przestała istnieć wspólnota żydowska, a wraz z nią połowa ludności Staszowa. Ludności, która tworzyła historię tego miasta od XVI wieku i miała istotny wkład w jego rozwój gospodarczy. Niemymi świadkami zagłady byli Polacy, staszowianie z dziada pradziada. Patrzyli jak ich koledzy i koleżanki ze szkolnej ławki, sąsiedzi z jednej ulicy, znajomi od wspólnych interesów, społecznicy znani w całym mieście, stłoczeni na Rynku, ruszyli w swój ostatni marsz. 8 listopada 1942 roku staszowscy Żydzi po raz ostatni patrzyli na swój ukochany Staszów.

Bibliografia:

Banasiewicz A. [2002], *Oni tu żyli. Zarys dziejów społeczności żydowskiej w Staszowie*. „Staszowskie Zeszyty Popularno-Naukowe” 2002, nr 1/2002

Kubalski D. [1996], *Życie społeczno-kulturalne w Staszowie w latach 1918-1939*, Staszów

Makowska A. [1981], *Prywatne miasto Staszów i dobra staszowskie*, Warszawa

Renz R. [1994], *Życie codzienne w miasteczkach województwa kieleckiego 1918-1939*, Kielce

Renz R. [1998], *Miasteczka polsko-żydowskie na przełomie XIX i XX wieku*. [w:] *Miasteczka polskie w XIX-XX jako zjawisko kulturowo-obyczajowe*. Praca zbiorowa pod redakcją M. Pajka, Z. Adamczyka, B. Markowskiego, Kielce

Zarębski M.A. [1992], *Życie i zagłada Żydów staszowskich*, Staszów

Eksterminacja Żydów na ziemiach polskich w okresie okupacji hitlerowskiej. Zbiór dokumentów, zebrali i opracowali T. Berenstein, A. Eisenbach, A. Rutkowski, Warszawa 1957.

W artykule wykorzystano zdjęcia z prezentacji Staszowskiego Towarzystwa Kulturalnego, przygotowanej na okoliczność sympozjum.

ABY PAMIĘĆ NIE ZGINEŁA

*„Wspomnijcie w modlitwie o tych którym młode życie
zniszczyła brutalnie barbarzyńska przemoc”*

*(Napis na pamiątkowej tablicy A.K.
w kościele w Połańcu).*

W przeddzień 89. rocznicy Odzyskania Niepodległości dn. 10 listopada o godzinie 17.00 w kurozwęckim kościele, Mszą świętą rozpoczęto uroczystości poświęcone żołnierzom AK, ich Rodzinom i Sympatykom. W obecności dwóch kapłanów Mszę Świętą koncelebrował ks. kan. Jerzy Beksiński, witając na wstępie wszystkich przybyłych na uroczystość. Polecając w modlitwie osoby prześladowane przez hitleryzm oraz sowiecki system komunistyczny, odczytał listę Akowców z tego terenu ziemi staszowskiej - są to:

Ofiary terroru stalinowskiego 1944 - 1956

Jan Wojnarowski, Michał Małocha, Zdzisław Hofman, Józef Chojnacki, Włodzimierz Kruk, ks. Czesław Grabowski, Stanisław Rogala, Andrzej Rudnicki.

Więźniowie łagrów sowieckich 1944 - 1956

Bolesław Aleksander Sobolewski, Jan Macias, Jan Stasiak, Stanisław Mas, Kazimierz Puto, Jan Kruzel, Piotr Łukaszek, Tadeusz Pawelec, Ludwik Józefiak, Zajączkowski, Kazimierski.

Młodociani więźniowie polityczni okresu stalinowskiego - „Młode Wojsko Polskie”

Jerzy Lachowski, Władysław Magiera, Maciej Podyma, Jan Misiak, Jerzy Iżyłowski, Tadeusz Komański, Leon Jastrzębski, Mieczysław Skubera, Ryszard Skrzyszowski, Zdzisław Kancler, Czesław Łokieć, Józef Łokieć, Zenon Miśkiewicz, Julian Lasota, Marian Sikora, Stanisław Tokarski, Stanisław Góral.

Żołnierze polskiego września 1939 roku

Stanisław Duda, Michał Żal, Ignacy Wssala, Władysław Strojny, Julian Frank, Wincenty Poniewierski, Henryk Szczepański, Artur Radziwiłł, Franciszek Boboń, Bronisław Adwent, Julian Walas, Tadeusz Haczyk, Jan Król.

Żołnierze Polski Podziemnej

kap. Piotr Kabata - „Wujek”, Helena Kabata - „Ciotka”, ppor. Czesław Flagrowski - „Kuna”, „Przepiórka”, ppor. Leon Stolla - „Dąb”, por. Jan Stasiak - „Szaruga”, Jan Cepil - „Jarzyna”, Bolesław Arendarski - „Mały”, Janusz Skiba - „Walter”, Zdzisław Skiba - „Ostroróg”, Antoni Golba - „Skoczylas”, Jan Maruszewski - „Wilk”, Czesław Rajca - „Zenit”, Władysław Rajca Mieczysław Dziewięcki - „Tadeusz”, Stanisław Migoń - „Las”, Mieczysław Zygmunt - „Zych”, Roman Olejarczyk - „Kamuda”, Tadeusz Kucharczyk - „Droga”, Bronisław Jakubik - „Fotograf”, Henryk Stadnicki - „Lis”, Adam Dulęba - „Góral”, Antoni Kozioł, Paweł Kotlarz, Ryszard Jurecki - „Rys”, Henryk Wójcicki - „Grom”, Władysław Żaczek - „Znicz”, Jan Banaś - „Zbyszczek”, Jan Kruzel - „Kawka”, Wiesław Raj, Antoni Suchoń, Władysław Romański.

Ofiary zbrodni hitlerowskich

Rodziny: Kaczorowskich, Klameczyńskich, Kowalików, Szybów, Skórkich, Zawieruchów, Ofiary z Oglądowa.

Ofiary zbrodni NKWD 1940

Miejsce kaźni - Starobielsk

ppor. piech. rez. Zbigniew Franciszek Gutka, ppor. piech. rez. Antoni Klimaszewski -

Młodzież ze Stowarzyszenia Przyjaciół Kurozwęk.

nauczyciel, ppor. piech. rez. Paweł Lenartowicz - nauczyciel, ppor. piech. rez. Stefan Noskowski - urzędnik, ppor. piech. rez. Franciszek Stanisław Saklak - nauczyciel,

kap. Bogusław Lech - Solec Stary, por. Zygmunt Żelawski - Solec Stary, por. Stefan Lech - Solec Stary.

Miejsce kaźni - Kozielsk

ppor. piech. rez. Józef Barabasz - nauczyciel, ppor. sap. rez. Izaak Bierer - kupiec, ppor. sł. zdr. rez. Jan Gawłowicz - mgr farmacji, ppor. rez. Józef Jaroń - kierownik szkoły, kap. rez. Piotr Jeż - sędzia (prof. gimnazjum), ppor. rez. Franciszek Kozioł - nauczyciel, ppor. piech. rez. Antoni Małek - nauczyciel, ppor. rez. Jan Ignacy Wróblewski - nauczyciel, ppor. rez. Stanisław Zychowicz - nauczyciel.

Miejsce kaźni - Ostaszów

st. post. Mikołaj Antoniszów - policja Staszów, post. Jan Chajęcki - policja Staszów, st. post. Edward Gajewski - policja Staszów, ppor. piech. rez. Kazimierz Galeński - nauczyciel, post. Teofil Marchlewski - policja Staszów, post. Stanisław Siwicki - policja Staszów, post. Jan Słomski - policja Staszów, st. post. Mieczysław Tokarski - policja Staszów, st. post. Józef Winkowski - policja Staszów, st. post. Władysław Wojczuk - policja Staszów, st. post. Władysław Adam Wójcicki - policja Staszów, st. post. Wojciech Dyrka - policja Ruszcza, przod. Wincenty Golba - policja Bogoria.

Miejsce kaźni - Kijów

st. przod. Stanisław Górski - policja Bogoria, ppor. piech. rez. Jan Kaczmar - nauczyciel, ppor. piech. rez. Bartłomiej Poliszczuk - urzędnik, ppor. piech. rez. Michał Strzelec - urzędnik, ppor. piech. rez. Borys Tkaczyk - nauczyciel.

Miejsce kaźni - Mińsk

ppor. piech. rez. Stefan Fabiański - urzędnik, przod. Aleksander Lisicki - policja Staszów, ppor. piech. rez. Tomasz Łukawski - nauczyciel, ppor. piech. rez. Tadeusz Malejko - nauczyciel, ppor. piech. rez. Rafał Rawoczewski - nauczyciel, ppor. piech. rez. Tadeusz Spolski - urzędnik, przod. Stefan Szymonik - policja Bogoria, st. post. Bronisław Dymko - policja Kurozwęki, oficer rez. Stefan Müller - lekarz stomatolog.

Ks. kan. Jerzy Beksiński zaznaczył, iż lista ta nie stanowi całości. Poszukuje się natomiast dalszej dokumentacji z tamtego okresu.

W uroczystości udział wzięli: wicestarosta Andrzej Kruzel, burmistrz Staszowa Andrzej Iskra, wójt gminy Tuczępy Leopold Łabęcki, wójt gminy Szydłów Jan Klamczyński, radni gminy i powiatu, por. rez. Janusz Dulęba - prezes Staszowskiego Koła Światowego Związku Żołnierzy AK, Michał Żal nauczyciel, działacz ZNP, syn żołnierza września Wincenty Krakówka - weteran walk z bandami U.P.A., Zofia Majka - Pikul ps. „Zośka” - łączniczka - sanitariuszka leśnej grupy AK Słoneczniki pododdziału Szydłów. Grupą dowodził mjr AK Piotr Kabata p.s. „Wujek” i „Żar”. Kwatery była gajówka w lesie Mokra gdzie gajowym był Józef Jedynak, mieszkając wraz z rodziną.

Msza Święta uświetniła program słowno - muzyczny przygotowany przez Stowarzyszenie Przyjaciół Kurozwek w wykonaniu tutejszych dzieci i młodzieży. Z zapalonych zniczy przed ołtarzem ustawiono symboliczny krzyż. Na zakończenie nabożeństwa korzystając z gościnności ks. kan. J. Beksińskiego zabrali: wicestarosta Andrzej Kruzel, wójt L. Łabęcki, wójt Klamczyński, J. Dulęba oraz ks. kan. J. Beksiński wspominając Żołnierzy AK okresu wojny, partyzantów oddziału „Jędrusie”.

Po Mszy Świętej przemaszerowano na miejscowy cmentarz, gdzie zapalono znicze na partyzanckich mogiłach. Następnie uczestnicy uroczystości udali się do pałacu państwa Popielów. Tam w sali balowej gości powitał wicestarosta Andrzej Kruzel.

Po odśpiewaniu Hymnu Państwowego, ze swym programem artystycznym wystąpiły dzieci i młodzież ze SPK. Następnie Andrzej Kruzel omawiał dzieje i losy każdego z partyzantów AK znajdujących się na listach odczytanych uprzednio przez ks. kan. J. Beksińskiego w kościele.

Andrzej Kruzel jako syn sybiraka poświęcił dużo uwagi swojemu ojcu Janowi pseudonim „Kawka”. Za przynależność do AK, wtedy mieszkaniec Ponika, został aresztowany w dniu 11 listopada 1944 r. przez NKWD. W trzy dni później 14 listopada został oskarżony i osądzony - wyrok brzmiał - zesłanie na Sybir.

Po jedenastu latach pobytu w sowieckich łagrach Syberii powrócił do rodziny. Władze RP zrehabilitowały go w 1989 r.

Wraz z żoną Heleną z domu Wojciechowska zamieszkał w Kurozwekach. Umarł w wolnej Polsce jako bohater, patriota w dniu 31 grudnia 1991 r. Spoczywa na cmentarzu

Wicestarosta Andrzej Kruzel opowiadał o losach żołnierzy pochodzących z terenu ziemi staszowskiej.

w Kurozwekach.

Na zakończenie uroczystości przed pałacem z armaty oddano salwę honorową. Działonowymi byli: J. Dulęba, W. Krakówka, M. Żal, a pomagali im Remigiusz Kruzel i Janusz Wąsala.

Następnie ks. kan. J. Beksiński zaprosił gości na uroczystą kolację w jadalni pałacowej. Przy kolacji wspomniano lata wojny oraz śpiewano pieśni partyzanckie - w wykonaniu kombatanatów. Tę uroczystość zorganizowano by uczcić pamięć żołnierzy AK, którzy bohatersko ginęli w obronie ojczyzny, wolności i wiary.

Święta Barbara podczas ubiegłej wojny była patronką żołnierzy Polski Podziemnej. Poniżej zamieszczam modlitwę do niej, tekst wydany został przez tajne zakłady drukarskie.

*„Litania do św. Barbary
Kyrie eleison, Chryste eleison
Św. Barbaro, Panno i Męczenniczko
Górom rozkazująca
Twierdzo na obronę naszą
W więzieniu wolna
Opiekunko górników
Patronko Polski Podziemnej
Siostrzo kolporterek
Strażniczko tajnych drukarzy
Towarzyszko podziemnych żołnierzy
Opiekunko łączniczek i kurierów
Tarczo żołnierzy dywersji i sabotażu w walce o wolność
Otucho więzionych
Męstwo torturowanych
Na śmierć nieustraszona
Zwycięska bohaterko
Abyś nam męstwo i odwagę wyprosiła
Abyś nam cierpliwość i ufność wyjednala
Abyś nam hart i pogodę ducha dała
Abyś konającym z pomocą przybyła
Abyś nam zwycięstwo wyblagała
Chryste, który widzisz, iż za sprawiedliwą bijemy się
rzec,*

Chryste usłysz nas, Chryste wysłuchaj nas.”

Za trud związany z wyjaśnieniem zbrodni i terroru należą się wielkie podziękowania rodzinie Andrzeja Kruzla.

Red. i fot. Wiesław Kuca

Goście z zainteresowaniem słuchali wykładu.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA W STASZOWIE „SZKOŁA W PERSPEKTYWIE XXI WIEKU”

Niezwykłym wydarzeniem dla Staszowa i regionu była Konferencja Międzynarodowa zatytułowana „Szkoła w perspektywie XXI wieku: teraźniejszość i przyszłość”, zorganizowana w Staszowie w dniach 12-13 listopada 2007 r. przez Wydział Pedagogiczny i Artystyczny Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach. Patronat honorowy objął Marszałek Województwa Świętokrzyskiego Adam Jarubas i burmistrz Staszowa Andrzej Iskra. Jej uczestnikami byli nie tylko pracownicy naukowcy renomowanych uczelni polskich jak Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Jagielloński czy Uniwersytet Gdański, lecz także liczni goście z uczelni zagranicznych z Ukrainy, Białorusi, Słowacji i Czech, którzy w czasie swego trzydniowego pobytu w Polsce pragnęli poznać kulturę regionu, a także zaprezentować swój pogląd na temat systemu kształcenia i wychowania młodego pokolenia doby globalizacji. Udział w konferencji wzięli również posłowie na Sejm RP Krzysztof Lipiec i Maria Zuba.

Niezwykle ważnym stał się problem wychowania młodzieży, dla której już nauczyciel nie jest jedynym autorytetem w kwestii pozyskiwania wiedzy, informacji i wzoru postępowania. W mniejszym niż niegdyś stopniu liczą się zasady wpajane przez rodziców i kościół, pielęgnujące cenne wartości moralne i etyczne, a w większym stopniu liczy się przekaz medialny czy wiedza pozyskiwana za pośrednictwem Internetu. Wzorem postępowania dla nastolatków staje się nie nauczyciel czy piękna postać z lektury, lecz wymagowana postać z bajki lub gry komputerowej o wątpliwych cechach charakteru osiagająca poprzez swą „doskonałość” sukcesy w przestrzeni wirtualnej, które nie są możliwe do osiągnięcia w rzeczywistości. Dorośli patrzą z dystansem na te kwestie a dzieci, których psychika nie jest odpowiednio ukształtowana nie są w stanie zrozumieć swej niedoskonałości, co jest powodem frustracji i załamania nerwowego rodzącego negatywne konsekwencje wychowawcze.

Nie jest to jedyny palący problem, z którym musi poradzić sobie współczesna szkoła. Tysiące innych kwestii spornych i niepokojących zrodziło się w wyniku transformacji gospodarczej i ustrojowej, która oprócz zjawisk pozytywnych spowodowała liczne negatywne skutki przejawiające się w masowym bezrobociu, rozpadzie rodziny i pauperyzacji społeczeństwa, co negatywnie wpłynęło i wpływa na proces edukacji młodego pokolenia. Osamotnienie młodych, brak szczególnej troski ze strony rodziców i nauczycieli sprzyja rozkwitowi narkomanii i uczestnictwu w różnego rodzaju grupach nieformalnych typu sekty. Przed szkołą rodzą się więc nowe wyzwania i nowe zadania. Uczelnie wyższe, kształcące nauczycieli i wychowawców pokolenia przyszłości poprzez liczne badania i analizy podejmują próbę wypracowania

Podczas pierwszego dnia konferencji w prezydium zasiedli od prawej: prof. dr hab. Zdzisław Ratajek, Krzysztof Lipiec - poseł na Sejm RP, prof. dr hab. Regina Renz - rektor AS w Kielcach, Andrzej Iskra burmistrz Staszowa.

Jej Magnificencja prof. dr hab. Regina Renz rektor Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach rozpoczęła konferencję w Staszowie.

12 listopada br. sala konferencyjna Urzędu Miasta i Gminy w Staszowie zapelnila się naukowcami z kraju i zagranicy.

Burmistrz Andrzej Iskra powitał uczestników konferencji na gościnnej staszowskiej ziemi.

Dr Kazimierz Sztaba Sekretarz Miasta i Gminy Staszów podziękował wszystkim naukowcom za tak liczne przybycie na konferencję w Staszowie.

Wydarzenia

modelu szkoły na miarę XXI wieku. Wspólna analiza owej problematyki na konferencjach międzynarodowych dokonywana przez ekspertów krajów Europy środkowo-wschodniej wnosi nowe światło w tej dziedzinie.

Uroczysta inauguracja, a także pierwsza część obrad plenarnych miała miejsce w ładnie udekorowanej sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy w Staszowie. W czasie rejestracji uczestników goście otrzymali ramowe i szczegółowe programy konferencji i ciekawe materiały promujące miasto i region przygotowane przez Wydział Promocji... Otwarcia konferencji dokonał burmistrz Miasta i Gminy Staszów Pan Andrzej Iskra, a z ramienia uczelni Pani Rektor Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach, prof. dr hab. Regina Renz. W godzinach przedpołudniowych, przeplatanych krótkimi przerwami na kawę wygłoszono dziewięć referatów o tematyce edukacji dla przyszłości w kolejności określonej programem. Po obiedzie w restauracji „Pod Zegarem”, który bardzo smakował polskim i zagranicznym uczestnikom obrady odbywały się w czterech sekcjach w Akademickim Ośrodku Kształcenia w Staszowie. Sekcja I zatytułowanej „Uczeń w zmieniającej się szkole” przewodniczyła Pani prof. Jolanta Szempruch z Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach. Wysłuchano ponad 20 referatów wygłoszonych przez polskich i zagranicznych gości. Sekcję II prowadził prof. dr hab. Czesław Banach z Krakowa. Wygłoszono ponad 25 referatów na temat „Perspektyw zmian w systemie szkolnym”. W tej sekcji niezwykle cenny referat pt. „Szkoła w perspektywie nauczania Kościoła” wygłosił ks. dr Sławomir Chrost ze Staszowa. Sekcja III zatytułowanej „Aksjologiczne podstawy edukacji dzieci i młodzieży; wartości w procesie kształcenia i wychowania” przewodniczyła prof. dr hab. Zofia Żukowska z Warszawy. Wygłoszono 21 referatów. Sekcja IV pt. „Rola nauczyciela w zmieniającej się szkole i społeczeństwie” przewodniczył prof. dr hab. Henryk Cudak z Kielc. Wygłoszono 19 referatów, a referentami, podobnie jak w sekcjach innych byli polscy i zagraniczni naukowcy.

Pracę w sekcjach zakończono późnym wieczorem, a dyskusję wokół omawianej problematyki przeniesiono na uroczystą kolację, która miała miejsce w miejscu zakwaterowania gości, w Ośrodku Wypoczynkowym „Cztery Wiatry” w Chańczy. Oprócz władz lokalnych na spotkaniu była obecna również Pani Rektor AŚ prof. dr hab. Regina Renz.

W godzinach porannych 13 listopada uczestnicy konferencji zwiedzali urokliwe zakątki regionu, w tym: kompleks zamkowy w Kurozwękach i Klasztor w Rytwianach. Z zachwytem mówili o pięknej ziemi świętokrzyskiej, którą goście zagraniczni i niektórzy polscy widzieli po raz pierwszy.

Części końcowej obrad plenarnych, która miała miejsce w Akademickim Ośrodku Kształcenia w Staszowie przewodniczył dziekan Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego AŚ – prof. dr hab. Zdzisław Ratajek. Po wygłoszeniu kilku referatów przez uczestników prof. Ratajek dokonał podsumowania analizowanej problematyki eksponując mapę problemów współczesnej szkoły i perspektywy jej rozwoju. Podziękował oficjalnie dr Kazimierzowi Sztobie, pracownikowi naukowemu Akademii Świętokrzyskiej i sekretarzowi miasta za ogromny wkład wniesiony w zorganizowanie tej konferencji. Podziękował burmistrzowi miasta - gospodarzowi konferencji za umożliwienie pobytu na tak gościnnej ziemi staszowskiej, za współudział w zorganizowaniu tej konferencji, swoją obecność i niezwykle miłe przyjęcie blisko 120 gości. Burmistrz Miasta i Gminy Andrzej Iskra dziękując za przybycie zaprosił zebranych na następną konferencję, co zostało przyjęte owacjami.

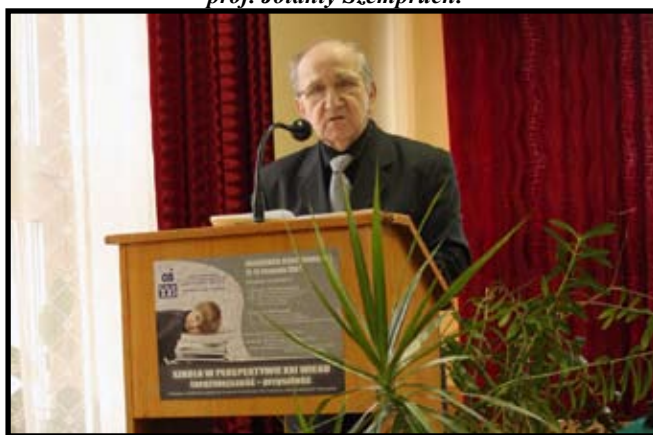
Aneta Sztaba - Derdaś,

Liczne grono uczestników konferencji.

Zajęcia pierwszej sekcji pod przewodnictwem prof. Jolanty Szempruch.

Drugi dzień konferencji prowadził prof. dr hab. Zdzisław Ratajek dziekan Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego AŚ w Kielcach.

Burmistrz Andrzej Iskra żegnając dziekana prof. dr hab. Zdzisława Ratajka zadeklarował współpracę miasta przy organizowaniu kolejnego podobnego wydarzenia.

89. ROCZNICA ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI OBCHODY W STASZOWIE

Święto Niepodległości Polski rozpoczęło tradycyjną zbiórką uczestników przed Domem Kultury na ul. Parkowej.

W asyście orkiestry dętej Kopalni Siarki Siarkopol w Grzybowie uczestnicy przeszli do rynku pod pomnik Tadeusza Kościuszki. Po odegraniu hymnu państwowego głos zabrał burmistrz Miasta i Gminy Staszów wygłaszając okolicznościowe przemówienie.

Po przemówieniu burmistrza, meldunek złożył Kasztelan Chorągwi Staszowskiej Paweł Ciepiela, po czym oddano salwy armatnie.

Następnie uczestnicy manifestacji przeszli do Kościoła Św.

Ducha na mszę świętą koncelebrowaną pod przewodnictwem ks. prałata Henryka Kozakiewicza. W liturgii mszy świętej brał udział Zespół Pieśni i Tańca Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie.

Mszę świętą zakończono odśpiewaniem przez zespół pieśni religijno-patriotycznych związanych z tą uroczystością.

Po zakończeniu uczestnicy na czele z orkiestrą i pocztami sztandarowymi przemaszzerowali pod Dom Kultury, gdzie za udział w uroczystościach serdecznie podziękował burmistrz Miasta i Gminy Andrzej Iskra.

A. Sztaba-Derdaś

REFLEKSJE NA TEMAT OBCHODÓW ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI

Po raz pierwszy od wielu lat staszowskie obchody Święta Niepodległości miały inny bo wiele bardziej ciekawy wymiar. Po raz pierwszy od 4 lat zagrzmiały na staszowskim rynku armaty, nadając obchodom właściwej powagi (Staszów był chyba jedynym obok Warszawy miastem, w którym rozległ się tego dnia salut artyleryjski). O godzinie 9.45 spod Staszowskiego Ośrodka Kultury wyruszył tradycyjny pochód, złożony z delegacji Urzędu Miasta i Gminy w Staszowie, Starostwa Powiatowego, strażaków, szczególnie licznych w tym roku przedstawicieli harcerstwa i młodzieży staszowskich szkół, rycerzy, delegacji z zakładów pracy i instytucji. Pochód przy dźwiękach orkiestry górniczej pod buławą kapelmistrza Stanisława Brzezińskiego przeszedł na rynek. Przy pomniku Tadeusza Kościuszki warty honorowe zaciągnęli policjanci, harcerze, strażacy, rycerze Chorągwi Rycerstwa Ziemi Staszowskiej, strzelcy z Szydłowskiego Towarzystwa Strzeleckiego. Okoliczne przemówienie wygłosił burmistrz Staszowa Andrzej Iskra. Po nim głos zabrał poseł na sejm RP Krzysztof Lipiec. Odczytany też został list od posła na Sejm RP Konstantego Miodowicza. Następnie rozległ się salut artyleryjski, a po nim delegacje tradycyjnie złożyły wiązanki kwiatów i wieńce pod pomnikiem Tadeusza Kościuszki i tablicą poświęconą pobytowi na Ziemi Staszowskiej Marszałka Józefa Piłsudskiego. Nie sprzyjająca aura przyspieszyła plenerową część uroczystości. Pochód udał się do kościoła pw. Ducha Świętego, gdzie odprawiona została msza w intencji Ojczyzny. Miała ona szczególny wymiar z uwagi na wspaniałą występ Zespołu Tańca UMCS

z Lublina pod kierownictwem Stanisława Leszczyńskiego. Wykonawcy w pięknych mundurach z okresu Księstwa Warszawskiego (najpiękniejsze w historii polskiej barwy wojskowej) i uroczym wykonawczynie w strojach ludowych z tej samej epoki, zadziwiły kunsztem wykonania wspaniałego patriotycznego widowiska. Patriotyczne pieśni z różnych epok historycznych przy akom-

paniamencie akordeonu i skrzypiec (w części koncertu z playbacka) wywołały u wielu uczestników mszy nieukrywane łzy wzruszenia. Były pieśni z powstań narodowych, śpiewane w Legionach Polskich we Włoszech, w czasie kampanii napoleońskiej, pieśni partyzanckie, z okresu Legionów Piłsudskiego, pieśni Armii Krajowej, Batalionów Chłopskich i I Armii Wojska Polskiego, była wzruszająca przysięga Armii Krajowej i mniej znane pieśni o Katyniu, łągach, zrywach niepodległościowych z różnych okresów. Wszystkie wykonywane w ciekawym układzie choreograficznym, ograniczonym małą ilością miejsca przy ołtarzu. Na koniec rozbrzmiała „Rota” Marii Konopnickiej. Po mszy pochód wraz z wykonawcami z UMCS przeszedł

pod Staszowski Ośrodek Kultury, gdzie nastąpiło zakończenie tegorocznych uroczystości.

Uroczystości zupełnie innych, bo połączonych z ciekawym, patriotycznym repertuarem, wykonanym w sposób profesjonalny i oryginalny. Cieszyć może fakt, że po raz pierwszy staszowskie uroczystości Dnia Niepodległości wyłamały się ze skostniałego schematu cierpiętniczko-wieńcowego. A przecież przed II wojną światową był to niezwykle uroczyste i ciekawie obchodzony dzień. W latach 1937-38 centralna część tego święta odbywała się przy tablicy poświęconej Józefowi Piłsudskiemu w Oględowie. Przemawiał tam burmistrz Ignacy Raczyński, grała orkiestra strażacka. Druga część święta odbywała się już w Staszowie. Były pokazy sprawności bojowej żołnierzy - I batalionu 2 pułku Piechoty Legionów, były pokazy zapraszanych kawalerzystów artylerii konnej, detonacje granatów, wystrzały sztucznych ogni, defilada wojska, harcerzy, członków „POW”, organizacji młodzieżowych. Dzień ten przyciągał tysiące ludzi nie tylko ze Staszowa, ale także z okolicznych wiosek. Były zabawy, akademie, prezentacje teatralne. Nie tylko zresztą tego dnia świętowano. W podobny sposób obchodzony był dzień imienin Marszałka Piłsudskiego (19 marca), w latach 1936-39 dzień jego śmierci (12 maja), a także Święto 3 Maja (bliższy opis w książce autora „Józef Piłsudski tu był”). Uroczystości miały charakter radosny i powszechny. Dobrze się wiec stało, że w tym roku nawiązano choć w części do przedwojennego ducha Święta Niepodległości. Oby duch ten towarzyszył następnym świętom.

Paweł Ciepiela

ŚWIĘTO ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI FOTORELACJA

Przygotowania do salutu armatniego.

Przemawia Burmistrz Miasta i Gminy Staszów Andrzej Iskra.

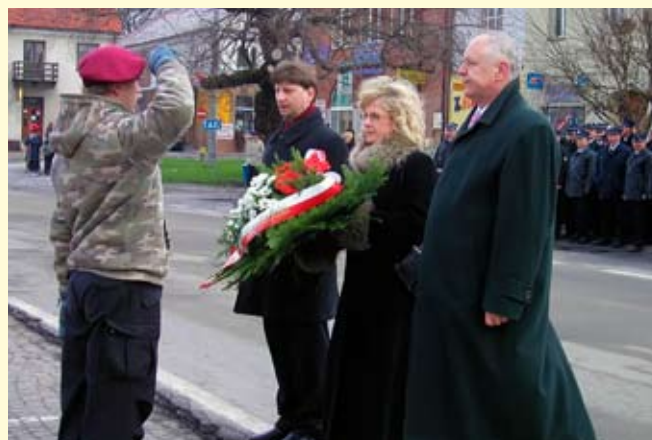
Eurodeputowany Czesław Sikierski.

Kwiaty składa poseł na Sejm RP Krzysztof Lipiec.

Kwiaty składają burmistrz Staszowa Andrzej Iskra, ks. prał. Henryk Kozakiewicz, ks. kan. Edward Zieliński.

Kwiaty składa prezydium Rady Miejskiej: Henryka Markowska - Przewodnicząca RM, Dariusz Kubalski wiceprzewodniczący RM, Bonifacy Wojciechowski - wiceprzewodniczący RM.

Kwiaty przed tablicą Józefa Piłsudskiego składają, od prawej: starosta staszowski Romuald Garczewski, wiceprzewodniczący Rady Powiatu Grzegorz Strzała, wicestarosta Andrzej Kruzel, ks. kan. Edward Zieliński, przewodnicząca Rady Miejskiej Staszowa Henryka Markowska, burmistrz Andrzej Iskra oraz wiceprzewodniczący Rady Miejskiej Dariusz Kubalski.

Przedstawiciele delegacji.

FOTORELACJA CD.

Wierni podczas Mszy Świętej za Ojczyznę.

Księża celebrujący nabożeństwo.

*W uroczystości brał udział
Zespół Pieśni i Tańca UMCS w Lublinie.*

Pamiątkowe zdjęcie z obchodów Święta Niepodległości.

*Na zakończenie nabożeństwa uczestnicy zaśpiewali wspólnie
ulubioną pieśń Papieża Jana Pawła II „Barkę”.*

*Wykonawcy w mudurach
Księstwa Warszawskiego.*

*Zespół wystąpił w tradycyjnych strojach
ludowych.*

Poczty sztandarowe.